

Stockholms stads byggnadsnämnd.

Byggnadsnämnden.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; sessionstid: varje onsdag kl. 10.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Närmaste inseendet över stadens bebyggande utövas numera av *Stockholms stads byggnadsnämnd*, vars verksamhet började år 1875.

Enligt byggnadsstadgan den 20 nov. 1931 (gällande för riket i dess helhet), som trädde i kraft den 1 jan. 1932, har byggnadsnämnden till uppgift att övervaka efterlevnaden av stadsplanelagen, byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning och övriga i staden gällande författningar angående stadens byggnadsväsen samt fullgöra vad enligt berörda författningar ankommer på nämnden.

Byggnadsnämnden skall enligt byggnadsstadgan bestå av fem ledamöter jämte fem suppleanter, av vilka magistraten utser en ledamot och en suppleant och stadsfullmäktige de övriga. Valet sker för en tid av fyra år. Stadsfullmäktiges senaste val, för perioden 1939—1942, skedde den 5 och 19 dec. 1938. Nämnden väljer inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Alltsedan år 1875, då byggnadsnämnden började sin verksamhet, utgår (jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 dec. 1874) arvode till nämndens ledamöter, sedan 1938 med 3,600 kr. för år till ordföranden och 2,500 kr. för år till var och en av nämndens övriga ledamöter. Å nämnda arvoden utgår icke rörligt tillägg.

Det åligger byggnadsnämnden bl. a. att med uppmärksamhet följa byggnadsverksamheten och den allmänna utvecklingen i staden och dess omgivning och att, då anledning därtill förekommer, på grund av framställning från markägare eller eljest, till prövning upptaga fråga om antagande eller ändring av stadsplan eller ändring i byggnadsordningen. (Rörande stadsplanenämndens verksamhet se sid. 178.) Byggnadsnämnden skall söka främja en för staden gagnelig utveckling av dess bebyggelse och för detta ändamål hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de framställningar, som kunna vara påkallade. Till nämndens handläggning hör bl. a. frågor om tomtindelnig och ang. skyltar. På nämnden ankommer vidare att lämna tillstånd såväl till ny- och ombyggnader som till varje ändring av byggnaders konstruktion och lokalers anordning, till stängsel, rivning

av byggnad m. m. (För vissa allmänna, kronan tillhöriga byggnader erfordras icke byggnadslov, men byggnadsnämnden äger rätt att avgiva utlåtande även beträffande sådan byggnad.) Nämnden äger att genom föreläggande av vite göra sig hörsammad.

Byggnadsnämnden skall låta upprätta karta över staden, upptagande de särskilda tomterna och stadsägorna med därå befintliga byggnader. Å kartan skall varje nybyggnad, som ej är att anse såsom tillfällig, till sina gränser utmärkas så snart ske kan efter byggnadens uppförande. När byggnad rivits eller nedbrunnit, skall kartan i enlighet därmed ändras.

Nämnden har till sitt biträde en stadsarkitekt, en stadsingenjör och en sekreterare samt i övrigt åtskilliga tjänstemän (se nedan). Stadsarkitekten skall vara tillstades vid nämndens sammanträden med rättighet att deltaga i överläggningarna men ej i besluten och att, där han det begär, få sin mening antecknad till protokollet. Detsamma gäller i vissa fall om stadsingenjören m. fl. tjänstemän hos nämnden, varjämte förste stadsläkaren och brandchefen likaledes äga att med reservationsrätt deltaga i överläggningarna.

Till biträde vid behandlingen av ärenden rörande hissar äger nämnden anlita av överståthållarämbetet förordnade hissbesiktningmän (se sid. 54).

Den allmänna uppsikten över stadsplan- och byggnadsväsendet i rikets städer m. fl. områden tillkommer byggnadsstyrelsen, som äger att meddela erforderliga föreskrifter, formulär, råd och anvisningar.

Stadsfullmäktige beslöt den 2 dec. 1940 ingå till k. m:t med framställning om fastställelse av ändrade föreskrifter rörande sammansättning av byggnadsnämnden, innebärande bl. a. att stadsplanenämnden skulle uppgå i byggnadsnämnden, vilken skulle fördelas på två avdelningar, en för stadsplanenärenden och en för byggnadsärenden. K. m:t har ännu ej (april 1941) fattat beslut i anledning av denna framställning. (Jfr Utl. nr 375 för år 1940.)

Författningar m. m. Lag om fastighetsbildning i stad 12 maj 1917, med ändr. (jfr Skarstedts lagedition). Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. 5 och 18 april 1935, 29 maj 1936 samt 17 mars och 5 maj 1939 (jfr Kfh 1941: sid. 680). K. byggnadsstadga [för riket] 20 nov. 1931, med ändr. 30 dec. 1932, 29 maj 1936, 13 maj och 4 juni 1937 samt 1 mars 1940 (jfr Kfh 1941: sid. 715). Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. 18 aug. 1937.

BN

K. förordn. 3 juni 1932 med vissa bestämmelser ang. biografer och filmföreläsning, med ändr. Instruktion för hos byggnadsnämnden anställda byggnadsinspektörer, antagen av nämnden 19 jan. 1910. OÅ:s kung. 18 aug. 1937 ang. skyltar m. m. (i dess ändrade lydelse av § 14 mom. 2 och 3 i de särsk. ordningsföreskrifterna för Stockholm). Taxa å avgifter för hos byggnadsnämnden begärda byggnadslov, besiktningar m. m., fastställd av OÅ 30 nov. 1935 (Kf 1935: nr 50). Taxa å avgifter för erbållande av hos byggnadsnämnden rekviderade kopior av ritningar, fastställd av k. m:t 21 maj 1920 (Kf 1920: nr 82). Taxa för konsulentverksamhet beträffande gårdars anordnande och planterande, fastställd av OÅ 29 okt. 1919 (Kf 1919: nr 226).

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 1,276,710 kr.; inkomster: driftbudgeten 206,000 kr.

Byggnadsnämndens ledamöter.

Ordförande (arvode 3,600 kr.).

Hernlund, C. A. V., överdirektör, stadsfullm.:
1:e vice ordf. (som led. utsedd av stadstullm.).

Vice ordförande (arvode 2,500 kr.).

Magnuson, P. K., förgyllare (som led. utsedd av stadstullm.).

Övriga ledamöter (arvode 2,500 kr.).

Adamsson, H., ingenjör, ombudsman, stadstullm. (utsedd av stadstullm.).

Edman, P. V., rådman (utsedd av magistraten).

Simonson, S. A., ombudsman, stadstullm. (utsedd av stadstullm.).

Suppleanter.

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadskollegiets vice ordf. (utsedd av stadstullm.).

Gestblom, J. A., rådman (utsedd av magistraten).

Mehr, H. L., sekreterare (utsedd av stadstullm.).

Ström, O. F., skriftställare, stadstullm:s ordf. (utsedd av stadstullm.).

Österberg, S. E., kommerseråd (utsedd av stadstullm.).

Sekreterare (23).

Hellsten, E. H.; mottagningstid: 10,30—12, 13—14 (utom onsdagar).

Delegerade för inspektion av stadsingenjörskontoret.

Hernlund, C. A. V.; Adamsson, H.

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 156).

Byggnadsnämndens namnberedning.

Byggnadsnämnden beslöt år 1920 uppdraga åt en särskild beredning att uppgöra och till nämnden avgiva förslag till namn å nya gator, allmänna platser och kvarter. Förutom de av byggnadsnämnden utsedda ledamöterna ingår i namnberedningen även en representant för skönhetsrådet.

Ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor; Boëthius, S. B., stadsarkivarie; Långström, C. R., fastighetsregisterföreståndare; Magnuson, P. K., förgyllare, ordf.; Siwertz, P. S. författare; Wessén, E. G. A., professor; Wetterling, G. M. W., stadsarkitekt; en vakant; Selling, C. G. A., stadsantikvarie (utsedd av skönhetsrådet).

Sekreterare (1,530 kr.).

Schück, A. H., docent.

Registrator.

Rasmussen, F. R. F., registrator vid fastighetsregisterkontoret.

Byggnadsnämndens expedition.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. >stadshuset>: expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Expeditionens chef är sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid nämndens sammanträden, att uppsätta beslutade skrivelser, att avgiva utlåtanden samt att inför nämnden föredraga ärenden angående tjänstespörsmål m. m. Expeditionen ombesörjer registrering av inkomna handlingar och uppbär avgifter för byggnadslov och protokolls lösen m. m.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 63,000 kr.

Sekreterare (23).

Hellsten, E. H. (se ovan).

Två amanuenser (2,400—1,800 kr.).

Förste kontorsskrivare (11).

Björk, Anna M. E.

Kontorsskrivare (9).

Engström, Ida M.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5).

Förste expeditionsvakt (8)

(gemensam med stadsarkitektkontoret).

Kelén, N. J. V.

Två expeditionsvakter (6) (gemensamma med stadsarkitektkontoret).

Stadsarkitektkontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Stadsarkitektkontorets chef är stadsarkitekten, vilken bl. a. har att jämte vice stadsarkitekten, byråarkitekten, övriga arkitekter samt överingenjören bereda och införa nämnden föredraga till nämndens verksamhetsområde hörande ärenden. Stadsarkitekten åligger i huvudsak att avgiva yttranden över till nämnden från andra myndigheter remitterade ärenden, att granska förslag till stadsplan, att framlägga förslag till erforderliga ändringar av byggnadsförfattningarna samt att handlägga inkomna ansökningar om tillstånd att verkställa nybyggnad m. m. Vice stadsarkitekten handlägger dylika ansökningar rörande ändringsarbeten inom fastigheter å norra och östra stadsdelarna samt byråarkitekten och arkitekterna motsvarande ärenden beträffande övriga delar av staden ävensom nybyggnadsärenden i förorterna samt ärenden rörande skyltar. Nämndens överingenjör handhar med biträde av byråingenjören och byggnadsinspektörerna den tekniska kontrollen av byggnadsföretagen genom konstruktionsgranskning och förrättande av besiktningar, som avse utronande av byggnaders eller byggnadskonstruktioners säkerhet, verkställer utredning av byggnadstekniska spörsmål m. m. Byggnadsinspektörerna utöva den löpande kontrollen å byggnadsplatserna. Dessutom är hos byggnadsnämnden anställd en planteringsinspektör med uppgift att biträda nämnden vid frågor rörande förgårdars och innergårdars anordnande och plantering samt å nämndens vägnar öva tillsyn över deras skötsel.

Å stadsarkitektkontoret uträknas och debiteras avgifter för byggnadslov enligt taxa, varjämte å kontoret verkställas de förberedande utredningar, som erfordras i samband med meddelande av byggnadslov.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 382,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 50,000 kr.

Stadsarkitekt (D).

Wetterling, G. M. W. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1945); t. »stadshuset»; mottagningstid: 14—16 (utom lördagar).

Vice stadsarkitekt (25).

Vakant.

Byråarkitekt (22).

Norborg, J.; mottagningstid: 13—15 (utom torsdagar), lördagar 13—14.

Överingenjör (26).

Chatillon-Winbergh, G.; mottagningstid: 13—15 (utom fredagar), lördagar 13—14.

E. o. byråingenjör (XXII).

Hast, N. B.

Arkitekt (20).

Danielsson, P. E.

E. o. biträdande arkitekt (XVIII).

Leffler, E.; mottagningstid: 10—12.

Dessutom *extra arkitekter* (utan fasta arvoden).

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), ett *extra biträde* (åt registratorn) (2,520 kr.), ett *extra skrivbiträde* (2,400 kr.).

Byggnadsinspektörer (20).

Sundström, K. V. (Brännkyrka, Enskede samt stadsdelarna Norra och Södra Hammarby); **Dahlberg, G. A.** (Södermalm och Staden Mellan Broarna); **Arfwidsson, G. N.** (Bromma utom Lilla och Stora Essingen); **Lindqvist, H. Hj.** (Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Brunnsviken).

E. o. byggnadsinspektörer (XX).

Kumlien, C. G. V. (Norrholm och Vasastaden); **Strömdahl, I. F.**, tjf. (se sid. 9), *tf. Grange, A. D.* (Kungsholmen samt Lilla och Stora Essingen).

Planteringsinspektör (2,700 kr.)

(dessutom särskild ersättning enligt taxa).

Hermelin, S. A., frih.; mottagningstid: måndagar 13—14.

Första ritbiträde (å arkivet) (9).

Pettersson, Anna E.

Ett *ritbiträde* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII).

Stadsingenjörskontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—14.

Stadsingenjörskontoret åligger att i enlighet med fastställd instruktion och byggnadsordning verkställa uppmätning av tomter och utfärda tomtkartor, att uppgöra förslag till och utarbета tomtindelningar, att verkställa utstakning och kontrollutstakning av nybyggnader i såväl höjdsom planläge samt behövliga gatutstakningar, att å en i lämplig skala upprättad översiktskarta över Stockholm införa alla de förändringar, som äga rum i avseende å stadsplanen, tomters styckning samt tomt- och adressnumrering, att lämna kopior av i kontoret befintliga kartor samt

BN

avskrifter av därstädes förvarade handlingar, att till stadskollegiet och fastighetsnämnden avgiva infordrade yttranden i frågor om ändring av eller tillägg till stadsplanen, friköp och lösen av ofria tomtar samt av byggnadsnämnden meddelade beslut om tomters styckning och sammanläggning, att tillhandagå stadskollegiet, fastighetsnämnden, drätselnsnämnden, gatunämnden, stadsplanenämnden och stadens ombudsman med utfärdande av kopior av kartor, meddelande av upplysningar med mera dylikt, att jämväl i övrigt till byggnadsnämnden, drätselnsnämnden, gatunämnden, fastighetsnämnden och stadsplanenämnden göra framställningar och avgiva infordrade yttranden i de till kontorets tjänsteområde hörande ärenden samt att till överståthållarämbetet avgiva yttranden i till kontoret hänskjutna frågor angående adressnummer vid gator och övriga ärenden, som till kontorets arbetsområde höra. Kontoret har vidare att genom åtta av sina tjänstemän utföra de arbeten, som enligt stadganden i 2:a, 5:e och 6:e kapitlen av lagen om fastighetsbildning i stad ankommer på mättningsman i stad.

Utöver det arbete, som sammanhänger med fastighetsbildningen och byggnadsverksamheten, har kontoret jämväl att verkställa uppmätningar inom stadsområdet och upprätta för stadens planläggning m. m. erforderliga kartor. Sålunda utgivas genom stadsingenjörskontorets försorg kartor i olika skalor över stadsområdet i dess helhet eller delar därav.

Alla mätningar, vare sig de utföras för fastighetsbildningen eller för kartverket, äro numera anslutna till stadens triangelnät, vilket upprättades under åren 1907—1911 av den för detta ändamål inrättade dåvarande triangelmättningsnämnden.

Kontorets ordinarie ingenjörer skola hava den i byggnadsordningen § 4 punkt 2 för stadsingenjören och för övriga ordinarie ingenjörer den i kontorets instruktion § 3 stadgade kompetensen.

Stadsområdet har med avseende å fastighetsbildningen uppdelats i fem särskilda mättningsdistrikt, omfattande: 1. Kungsholmen och Bromma med undantag av Stora Essingen; 2. Maria Magdalena och Högalids förs., nordvästra delen av Brännkyrka förs. (väster om Årsta och Västberga egendomar) samt Stora Essingen; 3. Östra delen av Brännkyrka förs. (Årsta, Västberga, Östberga, Långbro, Herrängen, Långsjö, Älvsjö och Örby); 4. Storkyrko-, Katarina och Sofia förs. samt Enskede förs.; 5. Norrmalm, Skeppsholmen, Vasa-staden, Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Brunnsviken.

Fem av kontorets ingenjörer förestå resp. distrikt med åliggande att företrädesvis inom distriktet verkställa förekommande fastighetsbildningsförrättningar och därmed sammanhörande arbeten.

För kartverksarbetena är å kontoret inrättad en särskild avdelning, vilken förestås av byråingenjören.

Författningar. Lag om fastighetsbildning i stad 12 maj 1917, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. 5 och 18 april 1935, 29 maj 1936 samt 17 mars och 5 maj 1939. K. byggnadsstadga [för riket] 20 nov. 1931, med ändr. 30 dec. 1932, 29 maj 1936, 13 maj samt 4 juni 1937 och 1 mars 1940. Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. 18 aug. 1937. K. förordn. 17 dec. 1920 ang. sättet för utförande av vissa mättningsarbeten m. m. (mättningsförrordning), med ändr. 25 nov. 1927, 18 nov. 1932 och 26 juni 1936. K. kung. 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mättningsväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer. Instruktion för stadsingenjörskontoret, fastställt av ÖA 3 dec. 1925. Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm, fastställt av k. m. t. 13 dec. 1935. Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm å arvode för förrättning och åtgärd rörande byggnads höjdläge, fastställt av ÖA 28 nov. 1935.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 831,110 kr.; inkomster: driftbudgeten 156,000 kr.

Stadsingenjör (C).

Rosenbaum, L. (förordn. t. o. m. ⁸⁰/₁₀₀ 1947); mottagningstid: 10—12.

Vice stadsingenjör (24).

Hanzon, N.

Byråingenjör (22).

Söderborg, B. E.

Föreståndare för mättningsdistrikt (22).

Carlquist, A. T. (1:a distr.); Bergström, S. H. E. (2:a distr.); Nilsson, E. J. I. (M.) (3:e distr.); Bryzell, O. H. (4:e distr.); Löfgren, A. (5:e distr.).

Ingenjörer (20).

Willow, J. A. V.; Holmberg, S. H.; Björkman, C. E. E.

Biträdande ingenjör och arkivarie (18).

Ekeley, A. T.

E. o. ingenjör (XX).

Jacobson, B. R. E.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Hammarsten, T.; Ahnskog, K. F. N.

E. o. underingenjörer (XVII).

Holm, E. F.; en vakant.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Strömberg, S. E.

Extra tjänstemän (6,660—5,100 kr.).

Pontin, H.; Stangenberg, G. M. J. J.; Rustan, A. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Casparsson, f. Berglund, Inga S.; Heggby, f. Johansson, Greta S.

Sex *mättningsförmän* (10), två *e. o. mättningsförmän* (X), två *kontorsskrivare* (9), ett *första ritbiträde* (9), en *kontorist* (8), ett *första kontorsbiträde* (7), *sjutton ritbiträden* (7) (därav en vakant), *sju e. o. ritbiträden* (VII), två *expeditionsvakter* (6), en *e. o. expeditionsvakt* (VI); dessutom *extra kontors- och ritbiträden*, en *extra expeditionsvakt*, *tretton mättningsbiträden* (8), sex *e. o. mättningsbiträden* (VIII) (därav två vakanta) samt *extra mättningsbiträden*.

Stockholms stads stadsplanenämnd och i samband därmed stående institutioner.

Stadsplanenämnden.

*Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».
Nämnden sammanträder i regel andra
och fjärde onsdagen i varje månad
kl. 15,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom i tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 dec. 1920 att fr. o. m. år 1921 ersätta den förutvarande stadsplanekommissionen med *Stockholms stads stadsplanenämnd*.

Stadsplanenämnden har till uppgift att, efter uppdrag av byggnadsnämnden eller då sådant eljest med hänsyn till byggnadsverksamhetens utveckling och bostadsbehovet visar sig erforderligt, uppgöra förslag till nya eller ändrade stadsplaner och planer för trafikleder jämväl utom stadsplan ävensom att i övrigt handlägga de frågor rörande stadens stadsplane- och trafikväsen, som av stadskollegiet till nämnden hänskjutas.

Rörande arbetet på en generalplan för Stockholm se nedan.

Nämnden består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid nämndens sammanträden äga stadsplanedirektören, stadsarkitekten, fastighetsdirektören, gatudirektören och stadsingenjören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer, var för sitt förvaltningsområde, cheferna för de avdelningar av stadens fastighetskontor, å vilka handläggas ärenden rörande stadsplanens genomförande samt ärenden rörande exploatering av stadens ytterområden.

Nämnden äger fördela göromålen mellan sina ledamöter på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter eller åt stadsplanedirektören att handhava särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av

sådant uppdrag fattas, skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet med dessa bestämmelser har stadsplanenämnden tillsatt särskilda tjänstedelegerade (se nedan).

Stadsfullmäktige beslöt den 2 dec. 1940 ingå till k. m:t med framställning om fastställelse av ändrade föreskrifter rörande sammansättning av Stockholms stads byggnadsnämnd, innebärande bl. a. att stadsplanenämnden skulle uppgå i byggnadsnämnden, vilken skulle fördelas på två avdelningar, en för stadsplaneärenden och en för byggnadsärenden. K. m:t har ännu ej (april 1941) fattat beslut i anledning av denna framställning. (Jfr Utl. nr 375 för år 1940.)

Författningar m. m. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 680). K. byggnadsstadga [för riket] 20 nov. 1931, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 715). Lag om fastighetsbildning i stad 12 maj 1917, med ändr. (se Skarstedts lagedition). Instruktion för Stockholms stads stadsplanenämnd, fastställd av k. m:t 31 dec. 1920, med ändr. 22 maj 1925 och 1 aug. 1930 (Kf 1920: nr 202; 1925: nr 16; 1930: nr 60).

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 601,450 kr.; inkomster: driftbudgeten 10,000 kr.

Stadsplanenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Kilbom, K., redaktör.

Övriga ledamöter.

Adamsson, H., ingenjör, ombudsman, stadsfullm.

Ahlberg, C. A. H., arkitekt.

*Göransson, C. G. E., droskförare, stadsfullm.

*Lindhagen, Anna J. J., f. d. föreståndare.

*Lindqvist, G. R., redaktör, stadsfullm.

Sönberg, E. Hj. H., reuhållningsarbetare, stadsfullm.

Wallenberg, G. O., direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

- *Andersson, Paul, överlärare.
 *Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.
 Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.
 *Hjertén, H. I., civilingenjör.
 Lindberg, B. R., grosshandlare.
 Lindström, M. S., ingenjör.
 Olsson, I. S., förbundssekreterare.
 *Svensson, G. A., byggmästare, stadsfullm.

Sekreterare (3,420 kr.).

Löfquist, T. H. F. (se sid. 88).

Stadsplanenämndens tjänstedelegerade.

(För förberedande behandling av ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.)

Larsson, Yngve G. R., ordf.; Adamsson, H.; Kilbom, K.; Lindqvist, G. R.

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 156).

Stadsplanekontoret.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».

Stadsplanekontoret är stadsplanenämndens verkställande organ. Kontorets chef är en av nämnden utsedd stadsplanedirektör.

Stadsplanedirektör (D)

(dessutom personligt lönetillägg 3,000 kr.).

Lilienberg, A. (förordn. t. o. m. ²¹/₁₀ 1944); mottagningstid efter överenskommelse.

Direktörsberedningen.

Mottagningstid: 10—12.

E. o. direktörsassistent (XXVI).

Ryberg, C. T.

¹⁾ Ordföranden skall vid förfall i första hand ersättas av hr Lindberg, ledamöterna hr Kilbom, fröken Lindhagen, hrr Adamsson, Göransson och Sönberg skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Andersson, Lindström, Bengtsson, Olsson och Hjertén i nu nämnd ordning, ledamöterna hrr Wallenberg, Ahlberg och Lindqvist ersättas vid förfall i första hand av suppleanterna hrr Ekholm och Svensson i nu nämnd ordning.

Förste byråarkitekt (24).

Holmberg, O. F. W.

Expeditionen och arkivet.

Expeditionstid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Förste kontorsskrivare (11).

Alland, H. Swea A., föreståndare; Wall, G. D. M.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. första kontorsbiträden (VII), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en e. o. expeditionsvakt (VI), en extra expeditionsvakt (2,220 kr.).

Utredningsavdelningen.

Mottagningstid: 10—12.

Stadsplanearkitekt (25).

Bergentz, T. G.

E. o. byråarkitekter (XXII).

Stål, A. I.; Grafström, N. H. E.

Extra arkitekt (8,160 kr.).

Langendal, A. V.

Förste byråingenjör (24).

Lundborg, G. O. F.

Byråingenjör (22).

Nordgård, K.

E. o. byråingenjör (XXII).

Lindgren, T. O. I.; Herkulesgatan 12, C.; t. 20 81 05.

Ingenjörer (20).

Carlstedt, R. B.; Brundin, F.; Brolin, S. J. F.

E. o. ingenjör (XX).

Larsson, E. O.

Extra ingenjör (6,216 kr.).

Edgren, A. F.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Åkerman, A. J.

SpN

E. o. ingenjör (XVII).

Sjöholm, A. J. T.

Tekniskt biträde (15).

Gilén, F. G.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Andrén, E.

En *e. o. mättningsförmän* (X), tre *e. o. mättningsbiträden* (VIII), två *extra mättningsbiträden* (3,300—3,060 kr.) samt *mättningsarbetare* (till växlande antal).

Ritnings- och modelleringsavdelningen.

E. o. ingenjör (XVII)

(dessutom personligt lönetillägg 780 kr.).

Lagerheim, K. A. L., föreståndare.

E. o. ritare (XIV).

Björk, A. N.; Lundborg, K. H. E.

Första ritbiträde (9).

Pravitz, J. M. E. (Maja).

Tre *ritbiträden* (7), en *modellör* (7), sex *e. o. ritbiträden* (VII), två *e. o. modellörer* (VII), tre *extra ritbiträden* (3,228—2,760 kr.), en *extra modellör* (2,760 kr.).

Upprättandet av en generalplan för Stockholm.

Stadsplanenämnden beslöt den 6 febr. 1923 uppdraga åt stadsplanekontoret att utarbeta en generalplan för Stockholm, innefattande ett detaljerat program för stadsplanens framtida utveckling i såväl tekniskt som socialt och ekonomiskt avseende. Generalplanen är avsedd att omfatta hela det område inom och utom nuvarande stadsgräns, där bosättning med möjlighet till goda trafikförbindelser med stadens centrum kan tänkas uppstå inom överskådlig framtid (i första hand beräknat till ungefär en cirkel med 15 km radie). Arbetet innefattar dels en inventering av de nuvarande förhållanden, som beröra byggnadsgrundens och terrängens varierande beskaffenhet, kulturella minnesmärken, värdefullare vegetation o. d. samt äganderättsförhållanden, markdispositioner m. m., ävensom sammanställande av erforderligt kartmaterial, dels uppgörande av en dispositionsplan över terrängen för dess användning till skilda ändamål, såsom bostäder, industri, offentliga anläggningar, parker, idrotts- och lekfält m. m., dels slutligen en utredning av lämpliga system för trafikleder av olika slag med hänsyn till lokala bebyggelsecentra, hamn- och industriområden, reservationer för offentliga institutioner, parker o. s. v.

Inom stadsplanekontoret har även utförts den del av arbetet med upprättande av en regionplan för Stockholm med omnejd, som haft avseende å Stockholms stads område.

Stockholms stads luftskyddsnämnd.

Luftskyddsnämnden.

Adress och mottagningstid: se nedan under sekreteraren.

Enligt luftskyddslagen den 11 juni 1937 avses med luftskydd åtgärder av icke militär natur, vilka äsyfta att försvåra anfall från luften eller begränsa verkingarna av sådant anfall. Tillsyn å luftskyddet inom riket utövas av en luftskyddsinspektion. Inom varje län handhar länsstyrelsen (för Stockholm ÖA) ledningen av luftskyddet. Riket indelas i luftskyddsområden. Varje stad utgör i regel ett sådant område, och den omedelbara ledningen av luftskyddet utövas där av vederbörande polischef i egenskap av luftskyddschef. Länsstyrelsen (ÖA) äger dock för särskilt fall till luftskyddschef utse annan person; den bör jämväl utse ställföreträdare för luftskyddschef.

Kommun äger tillsätta en luftskyddsnämnd för att följa luftskyddets planläggning och därvid företräda kommunens intresse. Luftskyddsnämnd utses av stadsfullmäktige och skall bestå av tre eller fem med den kommunala förvaltningen förtrogna personer jämte suppleanter för dem till lika antal. Vid valet skall bestämmas, i vilken ordning suppleanterna skola in-kallas. Med avseende å valbarhet, rätt till av-sägelse, tjänstgöringstid, fyllnadsval, val av ord-förande och vice ordförande, besluts fattande samt protokoll gäller i fråga om luftskyddsnämnd i tillämpliga delar vad som finnes stadgat om byggnadsnämnd (se byggnadsstadgan 10 och 11 §§). Sålunda skola bl. a. ledamöter och suppleanter utses för en tid av fyra år; ordförande och vice ordförande utser nämnden årligen inom sig.

Länsstyrelsen äger kalla luftskyddsnämnd att sammanträda med länsstyrelsen eller dess repre-sentant. Jämväl luftskyddschef må kalla näm-ninden till sammanträde. Kallelse sker genom ordföranden.

Vederbörande kommun är skyldig att lämna erforderligt biträde vid planläggningen av luft-skyddet inom kommunen. Detsamma gäller ägare eller innehavare av anläggning, inrättning, fastighet eller annan egendom, som beröres av luftskyddets planläggning. Kostnaderna för luft-skyddsåtgärderna torde i huvudsak komma att bestridas av staten; dock torde vissa kostnader med hänsyn till deras nära samband med kom-munal förvaltningsverksamhet och enskildas in-tressen komma att åvila kommuner och enskilda.

Genom en den 23 febr. 1940 företagen änd-ring i luftskyddslagen må k. m. t., om det för viss ort befinnes erforderligt att offentliga skydds-
rum anordnas, ålägga vederbörande kommun att anordna dylika skyddsrum.

Med hänsyn till att för Stockholms vid-kommande omfattande åtgärder måste vidtagas för luftskyddets planläggning, varvid kommunens

medverkan i stor utsträckning blir erforderlig, samt med hänsyn till de spörsmål rörande täc-kande av kostnaderna för dylika åtgärder, som kunna förväntas uppkomma, har behov ansetts föreligga för Stockholms stad att till sitt för-fogande hava ett särskilt organ för bevakande av stadens intressen i hithörande ärenden. I sådant syfte beslöt stadsfullmäktige den 20 sept. 1937 att tillsätta en *Stockholms stads luft-skyddsnämnd*. Antalet ledamöter i luftskydds-nämnden utgör fem jämte fem suppleanter.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter (för åren 1941—1944) ägde rum den 2 och 18 dec. 1940.

Författningar. Luftskyddslag 11 juni 1937, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. m. t. s luftskyddskungörelse 13 april 1940. K. in-struktion för luftskyddsinspektionen 11 juni 1937, med ändr. Lag om förfoganderätt för luftskyddets behov 31 mars 1938, med ändr. (se Skarstedts lagedition). Lag om skyldighet för ägare av anläggningar och byggnader att an-ordna skyddsrum m. m. 1 mars 1940. K. kung. 1 mars 1940 ang. inrättande av skyddsrum för anläggningar och byggnader m. m.

Ordförande.

Nyqvist, S. G. B., ombudsman, stadsfullm.

Vice ordförande.

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Björklund, C. G., föratv. borgarråd.

Cruse, C. S., förbundsordförande.

Gillberg, E. A., direktör.

Suppleanter.¹⁾

Ahlén, Sven, ombudsman.

von Friedrichs, C.-A. H., kapten, avdelningschef, stadsfullm.

Karlsson, H. G. B., tjänsteman, stadsfullm.

Olsson, J. L., redaktör.

Peterson, J. B. A., kassör.

Sekreterare.

Karlöf, J. I., direktör (se sid. 240); träffas i regel måndagar 13—14, övriga dagar 9,30—10,30 samt i övrigt efter överenskommelse; Kungsgatan 67 C, 3 tr., C.; t. 10 41 97.

¹⁾ Enligt stadsfullmäktiges beslut skola leda-möterna hrr Björklund, Cruse och Nyqvist vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Ahlén, Karlsson och Peterson i nu nämnd ordning samt ledamöterna hrr Gillberg och Oss-bahr i första hand av suppleanterna hrr Olsson och von Friedrichs i nu nämnd ordning.

Stockholms stads gatunämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Gatunämnden.

Riddarhustorget 8 (gamla rådhuset), 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». Nämnden sammanträder vanligen första och tredje helgfria onsdagen i varje månad kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Flertalet av de icke finansiella angelägenheter, som tidigare handhåfts av drätselnämnden, särskilt dess dittillsvarande andra avdelning, överflyttades vid den kommunala omorganisationen 1920 till en särskild nämnd, *Stockholms stads gatunämnd*, som trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Gatunämnden handhar förvaltningen av stadens gator, torg och andra allmänna platser med därtill hörande anläggningar, såsom viadukter, trappor, hissar, avlopp, bekvämlighetsinrättningar, planteringar m. m., ävensom av stadens renhållningsväsen och brandväsen. Nämnden handlägger vidare gatuväsendet berörande frågor om broar över vatendrag, om gatutrafiken, gatuledningar, den allmänna belysningen (utom å hamnområdena) samt de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. När överståthållaren är tillstades, föres ordet av honom.

Under gatunämnden lyda gatukontoret, som står under chefskap av gatudirektören, och brandväsendet, vars chef är brandchefen. Vid nämndens sammanträden äga nämnda förvaltningschefer närvara och var för sitt förvaltningsområde deltaga i överläggningarna, med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads gatunämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 33,697,475 kr. (därav att täckas med lånemedel

8,813,000 kr.), kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 1,597,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1940 beviljade lånemedelsanslag 1,905,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 8,171,355 kr.

Gatunämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

***Karlsson**, K. G. Hjalmar, ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Karlsson**, G. Verner, förste stationsbiträde, stadsfullm.

Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

Nordendahl, E. H., civilingenjör.

Svensson, G. A., byggmästare, stadsfullm.

***Törnqvist**, J. E., justerare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Andersson**, C. A., kassör.

Carlsson, R. R., handelsarbetare.

Gustavson, A. V. N., målarmästare, stadsfullm.

Landberg, A., skräddare.

***Larsson**, A. Wilhelm, lagerarbetare, stadsfullm.

***Malis**, P. G., telegrafkontrollör.

Gatusekreterare (23).

Gottliebsson, N. E.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vice ordföranden samt ledamöterna hrr Malmberg, Verner Karlsson och Törnqvist vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Larsson, Andersson, Carlsson och Landberg i nu nämnd ordning samt ledamöterna hrr Svensson och Nordendahl i första hand av suppleanterna hrr Gustavson och Malis i nu nämnd ordning.

Gatunämndens delegerade.

Gatunämnden äger mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter, såsom särskilda delegerade, eller åt under nämnden lydande förvaltningschefer att handhåva vissa förvaltningsärenden.

Delegerade för frågor rörande tillsättning av befattningar.

Larsson, Yngve G. R.; Malmberg, G. E.; Norden-dahl, E. H.; Törnqvist, J. E.

Delegerade för frågor rörande upp-handlingar och entreprenader.

Larsson, Yngve G. R.; Andersson, C. A.; Karlsson, K. G. Hjalmar; Svensson, G. A.

Delegerade för frågor rörande plats-upplåtelser å gatu- och parkmark.

Gustavson, A. V. N.; Karlsson, G. Verner; Törnqvist, J. E.

Delegerade för underhåll av byggnader.

Larsson, A. Wilhelm; Svensson, G. A.; Törnqvist, J. E.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte tre suppleanter för granskning av gatunämndens, slakthus- och saluhallsstyrelsens, kyrkogårdsnämndens och flyghamnsstyrelsens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Bengtsberg, C. G., kontorist.

Eklund, K. G. S., ombudsman, ordf.

Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Suppleanter:

Håkansson, E. A. F., spårvägsman.

Karlsson, f. Carlsson, Karin K., fru.

Larsson, L. J., sjökapt. n.

Gatunämndens expedition.

Riddarhustorget 8 (gamla rådhuset), 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Stat år 1941: Utgifter: driftbudgeten 43,900 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,000 kr.

Enligt gällande arbetsordning skall expeditionen, som förestås av gatusekreteraren och är

gemensam för gatunämnden och gatukontoret, mottaga och registrera samt fördela alla till nämnden, gatukontoret eller någon kontorets avdelning inkommande handlingar samt ombesörja expedition av alla från nämnden, kontoret eller dess avdelningar utgående expeditioner. Expeditionen vårdar nämndens och kontorets gemensamma arkiv och bibliotek.

Arbetsordning. Arbetsordning för gatunämndens[och gatukontorets gemensamma] kansli, godkänd av nämndens ordförande 17 dec. 1936.

Gatusekreterare (23).

Gotliebsson, N. E.; t. »gatunämnden».

Förste kontorsskrivare (11).

Karlsson, f. Tunell, Signe E. M.

Trå e. o. första kontorsbiträden (VII).

Stockholms stads gatukontor.

Riddarhustorget 8 (gamla rådhuset) (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». (Se f. ö. nedan under resp. avdelningar.)

Gatukontoret, som är gatunämndens verkställande organ beträffande stadens gatu-, park- och renhållningsväsen, åligger i denna egenskap att inom ramen för beviljade anslag och enligt av nämnden godkända förslag utföra de arbeten och vidtaga de åtgärder, som erfordras för fullgörande av gatunämndens åligganden, att för andra förvaltningar eller enskilda utföra de arbeten inom kontorets verksamhetsområde, som erfordras för fullgörande av ingångna avtal eller eljest åligga staden, att hos nämnden göra framställningar i till kontorets verksamhetsområde hörande ärenden, som skola av nämnden behandlas, samt svara för att nämndens beslut i sådana ärenden skyndsamt bliva verkställda, att avgiva yttrande i de ärenden, som i vederbörlig ordning till kontoret remitterats, att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom kontorets verksamhetsområden samt väcka förslag till de åtgärder, vilka kontoret härvid finner påkallade, att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som gatunämnden eller annan överordnad myndighet meddelar.

Gatukontorets chef är gatudirektören. Han är inför gatunämnden ansvarig för fullgörandet av gatukontorets åligganden och utövar med avdelningsföreståndarnas bistånd ledningen av gatukontorets arbeten, fördelar gatukontoret åvilande uppgifter å personalen och äger avgöra ärenden av löpande natur samt i övrigt ärenden, vilkas avgörande enligt gatunämndens beslut till gatukontoret överlämnats.

GN

Gatukontorets verksamhet fördelas på följande avdelningar: expeditionen, kameralavdelningen, gatu- och avloppsavdelningen, utrednings- och konstruktionsavdelningen, parkavdelningen samt renhållningsavdelningen.

Instruktion. Instruktion för gatukontoret, fastställt av gatunämnden 2 mars 1938. Stadsplanelag 29 maj 1931 (se Kfh 1941: sid. 680). Gatukostnadsbestämmelser för stadens ytterområden, fastställda av k. mt 31 mars 1938 (Kf 1938: nr 10). Ordningsstadgan för rikets städer, fastställd av k. mt 24 mars 1868, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 270). ÖA:s kung. med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm, utöver vad ordningsstadgan för rikets städer innehåller 11 jan. 1869, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 279 och ÖA:s kung. 1 febr. 1941). Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomter i Stockholm, utfärdad av ÖA 8 juli 1908 »avloppsreglemente» (se Kfh 1941: sid. 394). Gatulägningsordning för Stockholms stad 12 maj 1870. ÖA:s trafik- och parkeringskungörelse 26 febr. 1941.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 30,214,825 kr. (därav att täckas med lånemedel 8,813,000 kr.), kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 1,597,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1940 beviljade lånemedelsanslag 1,905,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 7,958,318 kr.

Gatudirektör (D).

Anger, D. V. E. (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1946); t. »gatunämnden» och 11 45 08; mottagningstid: 11—12.

Expeditionen.

Adress och telefon: se ovan; *expeditionstid:* 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Stat år 1941 (för expeditionen och kameralavdelningen, se nedan): Utgifter: driftbudgeten 1,455,110 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,150 kr.

Expeditionen, som förestås av gatudirektören, handhar in- och utgående skriftväxling. Registrators- samt övriga kansligöromål ombesörjas å gatunämndens och gatukontorets gemensamma expedition (se ovan).

Chef.

Gatudirektören (se ovan).

E. o. direktörsassistent (XXIII).

af Klercker, C.-H. N., biträdande ingenjör (18).

Förste expeditionsvakt (8).

Karlsson, E. H. H.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *e. o. telefonist* (IV), en *extra telefonist* (2,160 kr.), en *expeditionsvakt* (6), fem *e. o. automobilförare* (VII).

Kameralavdelningen.

Kameralavdelningen handhar för gatunämnden (expeditionen, gatukontoret och brandkåren) bokföring och kassarörelse samt efter gatudirektörens beprövande andra ärenden av kameral natur, upprättar i anslutning härtill erforderliga redovisningar och rapporter, verkställer indrivning av fordringar, övervakar, att kontrollanordningarna inom kontorets och brandkårens ekonomiska förvaltning äro tillfredsställande, kontrollerar anslagsbelastningen och dispositionsbokföringen samt handlägger avlönings- och pensionsärenden rörande hela gatuförvaltningens tjänstepersonal ävensom vissa hyresärenden.

Stat år 1941: se ovan expeditionen.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Odhner, G. V.

Kamrersassistent (19).

Runnqvist, Hj. F.

Förste kammarskrivare (17).

Nylén, A. G.; Almström, K. H.; Björkman, A. B.; Ekhult, T. R.

Extra förste kammarskrivare (6,300 kr.).

Hedman, T. E., kontorsassistent (13).

Kontorsassistenter (13).

von Essen, B. G.; Jonsson, Märta; Cederholm, N. T., e. o. kontorsassistent (XIII), *tf.*: Johansson, S. T., extra förste kontorist, *tf.*

E. o. kontorsassistent (XIII).

Anderson, G. A. V., extra förste kontorist, *tf.*

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Berglund, Judith M. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Berglund, f. Blomquist, Sigrid A.; Schöldström, H. M. (Greta).

En *kontorsskrivare* (9), fem *första kontorsskrivare* (7), åtta *kontorsskrivare* (5), tre *e. o. kontorsskrivare* (V), en *extra förste kontorsskrivare* (3,540 kr.), två *extra kontorsskrivare* (2,400 kr.), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), tre *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,560—1,200 kr.).

Gatu- och avloppsavdelningen.

*Adress och telefon: se ovan; expediti-
tions-tid: 9—12, 12,30—16,30 (lördagar och dag
före helgdag 9—12, 12,30—14,30).*

Gatu- och avloppsavdelningen svarar för ny-
anläggning och underhåll av stadens gator, vä-
gar och allmänna platser, viadukter, trappor,
avloppsledningar, bekvämlighetsinrättningar m.m.
samt underhållet av beläggningen å stadens
fasta broar, ombesörjer driften av asfaltverket
samt verkställer inköp för gatukontoret, i den
mån gatudirektören så bestämmer.

Under avdelningen höra ett nybyggnads- och
fyra arbetsdistrikt under var sin arbetschef samt
asfaltfabriken under en driftsingenjör, inspektio-
nen för gatuunderhållet under en inspektör samt
en inköps- och förrådsbyrå under en inköpschef.

Antal sysselsatta arbetare uppgick vid 1941
års ingång till 1,531 man, varav 203 hos en-
treprenörer.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
17,055,233 kr. (därav att tackas med lånemedel
8,813,000 kr.), kapitalbudgeten (att tackas med
lånemedel 1,597,000 kr.; dessutom inom lin-
jen fört, år 1940 beviljat lånemedelsanslag
505,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 4,338,938
kr. (därav stadens andel i automobilskattemedel
1,500,000 kr.).

Överingenjör (26).

Ekwall, P. G. (förordn. t. o. m. $\frac{4}{8}$ 1947).

Expeditionen.**Ingenjör (20).**

Andersson, C. J., överingenjörssassistent.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Gillberg, E. A., föreståndare för körselkontrollen.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Hallgren, K. G.; Allstrin, J.-E.

Tre *e. o. kontrollanter* (XIII), fem *e. o.
förste kontorister* (X), två *e. o. kontorister*
(VIII), två *första kontorsbiträden* (7), två
kontorsbiträden (5), tre *e. o. kontorsbi-
träden* (V), en *extra kontorist* (2,340 kr.),
två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.),
två *extra expediti- och vaktbiträden* (2,340
—1,380 kr.).

Inspektionen.**E. o. inspektör för gatuunderhållet
(XXIII).**

Bergman, C. G., ingenjör (20.¹)

¹) Nuv. inneh. distriktsingenjör (21) å över-
gångsstat.

En *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), tre
e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), tre *extra
verkmästare* (3,780—3,480 kr.), en *e. o. förste
kontorist* (X), en *extra ritare* (4,320 kr.),
två *extra kontorister* (3,240—2,580 kr.).

Yttre arbetena.**Nybyggnaderna.**

Adress och telefon: se ovan.

E. o. arbetschef (XXV).

Jondal, B. E., arbetschef (23).

E. o. ingenjörer (XVIII).

Meurling, O. J. C., tf.; Seger, E. W., tf.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verk-
mästare* (2 kl.) (14), en *e. o. verkmästare*
(2 kl.) (XIV), fyra *e. o. verkmästare* (3 kl.)
(XII), fem *extra verkmästare* (3,780—3,180
kr.), en *extra ritare* (4,320 kr.), två *e. o.
förste kontorister* (X), två *e. o. kontoris-
ter* (VIII), sju *extra kontorister* (2,940—
2,340 kr.).

Arbetsdistrikten.

Adress och telefon: se nedan.

Arbetschefer (23).

Lidén, G. A., *e. o. byråingenjör* (XXII), *tf.*
(norra distriktet, omfattande Mattens, Gustav
Vasa, Adolf Fredriks, Klara, Johannes, Ja-
kobs, Enselbreds, Hedvig Eleonora, Oscars
och Nikolai församlingar); kontor: Riddar-
hustorget 8, St. (gamla rådhuset); t. »gatu-
nämnden».

Pehrson, K. C. P. (södra distriktet, omfattande
Katarina, Maria Magdalena, Högalids, Kungs-
holms och St Görans församlingar, Sofia för-
samling med undantag av den del, som lig-
ger söder om Hammarbyleden och Sickla-
kanalen samt av Bromma församling stads-
delarna Stora och Lilla Essingen); kontor:
Götgatan 48, Sö.; t. »gatunämnden».

Björkman, K. G. S., *e. o. ingenjör* (XX), *tf.*
(Brännkyrkadistriktet, omfattande Enskede och
Brännkyrka församlingar samt av Sofia för-
samling den del, som ligger söder om Ham-
marbyleden och Sicklakanalen); kontor: Kolo-
nivägen 38, Enskede; t. 49 02 31 och 49 09 01.

Wibeck, N. G. (Brommadistriktet, omfattande
Bromma församling med undantag av stads-
delarna Stora och Lilla Essingen); kontor:
Ekstigen 6, Äppelven; t. 25 12 15 och
25 13 75.

Biträdande ingenjörer.

Herrström, H. Oson (8,124 kr.); **Lagerkvist, S.**
L. M. Lson, tf. (XX), *e. o. bitr. ingenjör*
(XVIII); **Westman, O. A., tf.** (18), *e. o. bitr.*
ingenjör (XVIII); **Dahlgren, N., tf.** (18), *e. o.*
bitr. ingenjör (XVIII); **Stiby, K. A.-T., tf.**
(XVIII).

En *ritare* (14), en *e. o. ritare* (XIV), två *verkmästare* (1 kl.) (15), sex *verkmästare* (2 kl.) (14), sju *e. o. verkmästare* (1 kl.) (XV), åtta *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), tjuguatta *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra verkmästare* (3,180 kr.), sex *e. o. förste kontorister* (X), sexton *e. o. kontorister* (VIII), nittion *extra kontorister* (4,116—2,340 kr.), en *extra gruskontrollant* (3,360 kr.).

Asfaltarbetena.

E. o. driftsingenjör (XXIV).

Schütz, H. F.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), två *verkmästare* (3 kl.) (12), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. laborator* (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), en *extra förrådsmästare* (4,560 kr.).

Pumpverk och reningsanläggningar.

Extra driftsingenjör (9,300 kr.).

Brundin, G. M., ingenjör (20).

Extra ingenjör (kemist och förestandare för laboratoriet (7,200 kr.).

Johansson, V. H., e. o. bitr. ingenjör (XVIII).

Två *extra maskinister* (2 kl.) (5,700 kr.), en *extra laborant* (2,880 kr.), en *e. o. bitr. maskinist* (2 kl.) (XI), sju *extra bitr. maskinister* (2 kl.) (3,540—3,300 kr.), en *extra kontorist* (2,760 kr.), tre *extra laboratoriebiträden* (2,340 kr.).

Inköps- och förrädsbyrån.

Riddarhustorget 8, St.; t. »gatunämnden».

E. o. inköpschef (XXI).

Trana, E. A.

Förrädsförvaltare (19).

Seilitz, G. E.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, G. W.

E. o. kammar skrivare (XV).

Curth, K. E. E. son, kontorsassistent (13).

E. o. kontrollant (XV).

Hammarberg, E. V.

Kontorsassistent (13).

Zetterlund, C. E.

Ett *kontorsbiträde* (5), fyra *e. o. kontorister* (VIII), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

Inventarie- och materialförråden.

Adress och telefon: Lindhagensgatan, K.; t. 53 24 55 eller »gatunämnden».

Förrädsmästare (1 kl.) (15).

Svensson, C. A.

Fyra *e. o. förrädsmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förrädsvakt* (VI).

Stenhuggerier, grustag och sjötransporter.

Kontor: Storkyrkobrinken 13, St.: t. »gatunämnden». Stenhuggeriet vid Vätöberg, Vätö; t. Vätö 2. Grustaget vid Husby, Munsö; t. Munsö 22.

En *e. o. transportmästare* (XIII), två *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. bogserbåtsbefälhavare* (XI), två *extra kontorister* (2,760—2,340 kr.).

Bekvämlighetsinrättningar.

23 st. kabinett, av vilka ett hålles öppet endast sommartid. Ny- och ombyggnader av kabinetten och urinkurarna, 100 st., ombesörjas av gatu- och avloppsavdelningen, underhåll och drift av renhållningsavdelningen.

Två *e. o. kabinettvakter* (VI), trettionio *e. o. biträden* (I), sex *extra biträden* (2,028—1,740 kr.).

Utrednings- och konstruktionsavdelningen.

Adress och telefon: se ovan; expeditionstid: 9—12, 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 9—12, 12,30—14,30).

Utrednings- och konstruktionsavdelningen, vilken sedan juni 1936 avskilts från gatu- och avloppsavdelningen som en självständig avdelning, utför gatukontorets tekniska och ekonomiska utredningar och utarbetar i samråd med övriga avdelningar för gatukontorets arbeten erforderliga konstruktionsritningar, arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar.

Under avdelningen höra en konstruktionsbyrå, en gatu- och trafikbyrå, en avloppsbyrå och en byrå för allmänna ärenden under var sin byråingenjör.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 366,750 kr.; inkomster: driftbudgeten 5,000 kr. (Häruöver utgå 437,000 kr. att bestridas av arbetsanslag.)

Förste ingenjör (24).

Lidvall, N. A. F.

Konstruktionsbyrån.

Byråingenjör (22).

Gyldenstein, K. H. G.

E. o. ingenjör (XX).

Ehrman, C. E. G., *tf.*, e. o. bitr. ingenjör (XVIII).

Biträdande ingenjörer (18).

Vretblad, E. G.; Falk, K. G.

Extra ingenjör (5,760 kr.).

Hillbom, B. K. J.

Konstruktör (16).

Ericson, B. V.

E. o. konstruktör (XVI).

Nordin, P. A.

En *e. o. ritare* (XIV), ett *e. o. ritbiträde* (VII).

Gatu- och trafikbyrån.

Byråingenjör (22).

Wallenberg, G. O., stadsfullm., *tjl.*, *tf.* Hertzman-Ericson, B. V., e. o. bitr. ingenjör (XVIII)

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Dufwa, A. O. W.; Lundberg, S. I.; Klevemark, P. O. L.

Extra ingenjör (5,400 kr.).

Bengtsson, E. A.; Kinnman, K. E.

En *ritare* (14), två *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,760 kr.).

Avloppsbyrån.

Byråingenjör (22).

Kempe, E. Hj.

Extra ingenjör (8,076 kr.).

Niklasson, L. F., bitr. ingenjör (18).

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Edlund, S. R. V.; Vikander, E. Y., *tf.*; Jonsson, S. E., *tf.*

Extra ingenjörer (5,100 kr.).

Ellner, K. E. O. T.; Håkanson, H. O. A.

Konstruktör (16).

Sjögren, E. H. K.

Tre *ritare* (14), tre *e. o. ritare* (XIV), fem *extra ritare* (4,320—3,960 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,640 kr.), två *extra expeditiionsvaksbiträden* (1,740—1,680 kr.).

Föreståndare för kartverket.

Bergström, A. A., konstruktör (16).

En *e. o. ritare* (XIV), ett *ritbiträde* (7), tre *e. o. ritbiträden* och ett *tf. e. o. ritbiträde* (VII), fem *extra ritbiträden* (2,760 kr.).

Byrån för allmänna ärenden.

E. o. byråingenjör (XXII).

Elfström, L. A., *tf.*, e. o. ingenjör (XX).

Konstruktör (16).

Vakant.

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), en *expeditiionsvakt* (6), två *extra expeditiionsvaksbiträden* (1,560—1,380 kr.).

E. o. föreståndare för ritningsarkivet (XVI).

Dahlberg, R. B. A.

Ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

Föreståndare för inmätningen.

André, C. F., konstruktör (16).

E. o. konstruktör (XVI).

Segerström, S. T. M.

En *verkmästare* (3 *kl.*) (12), två *e. o. verkmästare* (3 *kl.*) (XII), tre *e. o. mättningsförmän* (X), tre *extra mättningsförmän* (3,480—3,360 kr.), fyra *extra utsättare* (3,060—1,380 kr.).

Parkavdelningen.

Kontor: Lilla Nygatan 8, St.; t. »gatunämnden». Expeditionstid: 9—12, 13—17 (lördagar 9—12, 12,30—14,30), under tiden 25 juni—24 aug. 9—12, 13—16 (lördagar 9—13). Växthus: Haga trädgårdar; t. 27 41 91; Perenna växter: Linnéavtorpet; t. 27 40 51. Trädskolor: Enskede; t. 49 15 72. Förråd: Bohusgatan 18, Sö.; t. 42 29 96. Växthuset tillgängliga för allmänheten alla dagar 11—16 (under maj och juni vardagar utom lördagar 11—19)

Parkavdelningen planlägger stadens parkverksamhet, utför nyanläggningar, underhåll och renhållning av parker och gatuplanteringar samt handhar de särskilda verksamhetsgrenar, såsom

GN

lek, musik m. m., vilka åsyfta att befördra parkernas användning för friluftsvistelse. Därjämte biträder parkavdelningen vid projekteringen av sådana gatn- och torganläggningar, på vilka stora estetiska krav ställas.

Hela den under avdelningens förvaltning stående parkarealen utgjorde vid slutet av år 1940 omkr. 5,9 mill. kvm.

För att förse stadens parker och planteringar med erforderligt växtmaterial driver avdelningen trädgårdar med trädskola i Enskede samt med växthus och odlingar av perenna växter vid Haga trädgårdar, som arrenderats till år 1977, i samband varmed staden åtagit sig skötseln av Hagaparken. Anläggningarna få dagligen beses av allmänheten. Parkavdelningen ombesörjer även utfodring av Stockholms vilda fåglar, särskilt änder och småfåglar vintertid.

Lekverksamhet.

Då det visade sig önskvärt att mera direkt omhändertaga och sysselsätta barn, som uppehålla sig i parkerna och på gatorna, igångsatte parkavdelningen år 1937 den s. k. »parkleken». Verksamheten, som tidigare på privat initiativ förekommit mera tillfälligt, har efter hand utvidgats så, att under år 1940 55 lekledarinnor och lekassistenters anlitades på 21 platser. Antalet deltagande barn uppgick år 1940 i medeltal till 1,500 per dag. Utfläkter företagas under sommarmånaderna med barnen från de trängre inomstadsparkerna till Hagaparken. Lekverksamhetens övervakande har uppdragats åt en lekiuspektris, ställd direkt under stadsträdgårdsmästaren.

Anslag av parkavdelningens stat för år 1941: driftbudgeten 56,000 kr.

Friluftsmusik m. m.

Friluftsmusik anordnas under månaderna juni–augusti genom av parkavdelningen engagerade musikkårar i ett tjugotal av stadens parker samt i de av staden uppförda musikpaviljongerna i Vanadislund, Kronobergsparken, Tantolunden, Vitabergsparken, Vasparken samt inom Enskede i Margaretaparken och Viloparken. Därjämte anordnas i viss utsträckning sångkonserter. År 1940 hölls 181 friluftskonserter på 26 skilda platser med sammanlagt omkr. 100,000 åhörare. Organiserandet och det närmaste övervakandet av friluftsmusikens handhaves av parkavdelningen.

Anslaget är även avsett till anordnande i Blå hallen i stadshuset av orgelkonserter med fritt tillträde för allmänheten.

Anslag av parkavdelningens stat för år 1941: driftbudgeten 60,000 kr.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 2,482,752 kr.; inkomster: driftbudgeten 364,330 kr.

Stadsträdgårdsmästare (24).

Blom, H. E. M.

Trädgårdstekniker (19).

Johansson, A.

E. o. parkinspektör (XVIII).

Johnselius, A., trädgårdsmästare (1 kl.) (14).

Förste kammarsskrivare (17).

Ihrman, L.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Goude, J. E., trädgårdsmästare (1 kl.) (14).

En *extra trädgårdstekniker* (5,100 kr.), sju *trädgårdsmästare* (1 kl.) (14), därav två vakanta (se ovan), två *e. o. trädgårdsmästare* (1 kl.) (XIV), ett *e. o. trädgårdstekniskt biträde* (XI), fem *extra trädgårdstekniska biträden* (4,260—3,540 kr.), sju *extra verk-mästare* (3 kl.) (4,080—3,480 kr.), två *e. o. förste kontorister* (X), ett *extra första kontorsbiträde* (3,000 kr.), tio *extra kontorister* (3,660—3,000 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,640 kr.), tre *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.), fyra *extra expeditionsvaktsbiträden* (3,000—1,380 kr.) samt sommartid 657 och vintertid 274 arbetare varav 60 resp. 27 hos entreprenörer.

Renhållningsavdelningen.

Lilla Nygatan 5, St. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—14,30.

Renhållningsavdelningen ombesörjer gatu- och avträdesrenhållning inom staden, åtager sig gårdsrenhållning, mottager sopor och annat avfall samt tillser, att avfallet oskadliggöres och så vitt möjligt ekonomiskt utnyttjas.

Till avdelningen höra renhållnings- och soplastningsstationerna, sopförbrännings- och el. kraftanläggning vid Lövsta, järnvägen Spånga—Lövsta samt avdelningens verkstäder och gatukontorets verkstad.

Författningar. Ordningsstadgan för rikets städer, fastställd av k. m:t 24 mars 1868, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 270). ÖA:s kung. med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm utöver vad ordningsstadgan för rikets städer innehåller 11 jan. 1869, med ändr. Hälsovårdsstadgan för riket, fastställd av k. m:t 19 juni 1919, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 366). ÖA:s kung. ang. särskilda föreskrifter om renhållningen inom egendomarna i huvudstaden 31 mars 1892 (»renhållningsstadgan»), med ändr. 15 jan. 1907, 8 nov. 1912 och 5 april 1927. K. brev ang. kommunens övertagande av fastighetsägarnas

bestyr med gaturenhållningen 22 jan. 1898, med ändr. 24 juli 1919 och 29 april 1932. Chefens för finansdep. brev ang. kommunens övertagande av kronans gaturenhållningsskyldighet för sina fastigheter 4 okt. 1901. ÖA:s kung. 22 april 1904 med ändr. bestämmelser i anledning av kommunens övertagande av gaturenhållningen. ÖA:s kung. ang. soplastningsstationerna 20 juni 1904 och 8 dec. 1933, ang. transport av avträdesorenlighet 5 april 1905 och ang. fördelningen av soporna 15 jan. 1907 samt 5 april 1927. Taxa å avgift för hämtning av latrin 5 okt. 1922. Taxa för gårdrenhållning, fastställd av drätselnämndens andra avdelning 1 maj 1918. ÖA:s kung. 17 maj 1919 ang. förbud mot lumpinsamling ur hussopor. ÖA:s kung. 19 maj 1932 ang. huvudstadens indelning i budningsdistrikt, med ändr. 22 sept. 1939.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 8,864,980 kr., kapitalbudgeten (inom linjen fört, år 1940 beviljat lånemedelsanslag 1,400,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 3,248,900 kr.

Renhållningschef (24).

Björkman, A. Å. V.; mottagningstid: 11—11,30.

Renhållningsinspektör (20)

(dessutom personligt lönetillägg 996 kr.).

Hellgren, S. A.; mottagningstid: 10—11.

Extra biträdande inspektör (7,500 kr.).

Franzén, J. A., distriktsföreståndare (17).

Förste kammarskrivare (17).

Neuendorff, H. G.

Kammarskrivare (15).

Dahlén, S. M.

Kontorsassistent (13).

Jansson, K. G.

En *e. o. ritare* (XIV), en *extra förste kontorskrivare* (3,000 kr.), en *extra ritare* (3,300 kr.), två *extra kontorister* (2,940—2,760 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), tre *extra expeditionsvaktsbiträden* (2,340—1,380 kr.).

Renhållningsstationen för Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Ek-hagen.

Valhallavägen (i närheten av östra järnvägsstationen), Va.; t. 32 26 76, 33 62 23; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Andersson, R. E.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *extra kontorist* (2,940 kr.), två *tillsyningsmän* (12), en *e. o. tillsyningsman* (XII), en *extra tillsyningsman* (3,780 kr.), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1941 års början) 147 arbetare.

Renhållningsstationen för Norrmalm, Vasastaden, Kungsholmen och Bromma församling.

Norrbackagatan 31, Va.; t. 33 99 62, 33 99 63, 33 99 64; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Jägerdal, S. A., verkställare (15), tf.

En *extra förste kontorsskrivare* (3,000 kr.), en *extra kontorist* (2,940 kr.), tre *tillsyningsmän* (12), tre *e. o. tillsyningsmän* (XII), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1941 års början) 253 arbetare.

Renhållningsstationen för Södermalm, Staden Mellan Broarna, Brännkyrka och Enskede församlingar.

Åsögatan 88, Sv.; t. 43 38 19, 43 45 43; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Björling, J. E.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *extra kontorist* (2,940 kr.), fyra *tillsyningsmän* (12), en *e. o. tillsyningsman* (XII), en *e. o. förman* (X), en *extra tillsyningsman* (4,080 kr.) samt (vid 1941 års början) 246 arbetare.

Verkstaden.

Lindhagensgatan 100—106, K.; t. »gatu-nämnden».

Extra verkstadsingenjör (7,380 kr.).

Stenhardt, J. O., konstruktör (16).

Verkmästare (1 kl.) (15).

Bergholm, B. S. G.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), två *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förrädmästare* (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *första kontorsbiträde* (7), en *extra värmeledningsskötare* (3,624 kr.) samt (vid 1941 års början) 93 arbetare.

Budningskontor.

Lilla Nygatan 5, St.; 9—15.

Ett *kontorsbiträde* (5).

Sopförbränningsanläggningen vid Lövsta.

Hässelby villastad; t. Hässelby villastad 4 och 403; kontorstid: 9—16.

Sopor, latrin och övrigt avfall, som emotagtas vid sopplastningsstationerna, utforslas till den för ändamålet inköpta egendomen Lövsta vid Mälaren, varest maskinella anordningar för avfallets vidare behandling finnas.

Extra maskinmästare (5,160 kr.).

Forslund, A. W.

En *kontorsskrivare* (9), en *verkmästare* (2 kl.) (14), en *extra verkmästare* (3 kl.) (4,140 kr), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1941 års början) 88 *arbetare*.

Stockholms stads brandkår.

Johannes brandstation: Malmskillnadsgatan 64, C.; t. »brandkåren» (växel för anmälan om eldsvådor, sjukdoms- och olycksfall samt för tjänstemeddelanden). Katarina brandstation: Tjärhovsgatan 11, Sö.; Liljeholmens brandstation: Grönbrink nr 3, Stockholm 9; Kungsholmens brandstation: Kronobergsgatan 2, K.; Östermalms brandstation: Artillerigatan 69, Ö.; Bromma brandstation: Ulvsundavägen 30, Ulvsunda.

Samtliga brandstationer stå i förbindelse med brandkårens telefonväxel.

Det åligger varje stad att i enlighet med bestämmelserna i brandstadgan den 15 juni 1923 vidmakthålla ett brandväsen, som kan anses tillfredsställa skäliga anspråk på trygghet mot skada av brand. Brandväsendets angelägenheter handhas i Stockholm av gatunämnden.

Brandchefen är i första hand ansvarig därför, att stadens brandväsen är i överensstämmelse med brandordningen till alla delar ändamålsenligt ordnat. Han är därjämte skyldig att iakttaga, vad brandstadgan rörande hans befattning innehåller. Brandchefen är brandkårens befälhavare och såsom sådan berättigad till ovillkorlig lydnad från övriga befälens och manskapets sida.

Brandchefen tillsättes av gatunämnden; där ej stadsfullmäktige anordledes besluta, sker tillsättningen å viss tid, högst sex år, allt efter nämndens beprövande. Övrigt befäl vid brandkåren tillsättes av nämnden medelst förordnande tills vidare. Befattningarna som brandman och brandförman tillsätts av brandchefen medelst förordnande tills vidare. Icke-ordinarie brandman antages av brandchefen medelst kontrakt.

För tillkännagivande av eldsvåda finnes en brandtelegraf med å lämpliga ställen inrättade brandskåp, traktvis förbundna med brandstationerna, polisstationerna och högvakten. Därjämte finnes direkt telefonförbindelse med vattenledningsverkets kontor, Torsgatan 30. Överståthållarämbetet kungör två gånger om året, varest brandskåpen finnas uppsatta.

Brandkåren har numera sin personal fördelad på sex stationer, nämligen Johannes, Katarina, Liljeholmens, Kungsholmens, Östermalms och Bromma. Dessutom finnas utom den egentliga staden två redskapsskjul uppförda i Södertörns villastad, varest en brandman är stationerad. Med Sundbybergs stad har avtal träffats om biträde av Sundbybergs brandkår vid eldsvåda inom Mariehalls och Bällsta samhällen. Ett flertal utanför Stockholm belägna samhällen och socknar har träffat avtal med staden om biträde vid eldsläckning mot överenskommen ersättning.

Till brandkårens förfogande stå f. n. 15 automobilmotorprutor, 2 bogserbara motorsprutor och 27 andra för brandskyddsverksamheten avsedda automobiler. (Betr. sjukvagnar m. m. se nedan.) Härtill komma sjösprutorna St Erik och Phoenix.

Huruvida brandkåren må användas till släckning av eldsvåda, som utbrutit utanför stadens område, prövas och avgöres av brandchefen.

För övertvakande av att vad i byggnads- och brandordningarna eller eljest till förekommande av eldfara eller till lättnad för elds släckande finnes föreskrivet vederbörligen iakttages ävensom att föreskriven brandredskap finnes och i gott skick underhålls, förrättas under brandchefens inseende brandsyn av vid brandkåren anställd officer. Där fråga är om rivning av eldstad, äger icke förrättningsmannen meddela beslut, innan han hört två sakkunniga av stadsfullmäktige utsedda personer (jfr sid. 191). Vid brandsyn äger brandchefen påkalla biträde av stadsarkitekten, med rätt för denne att därvid sätta annan i sitt ställe. Brandchefen bestämmer, vilka byggnader, lägenheter m. m., som skola synas, ävensom tiden härför. Det åligger honom att därom förut underrätta vederbörande husägare eller lägenhetsinnehavare. Tiden för efterbesiktning bestämmes vid brandsyn av syneman.

Rörande sotning se sid. 56.

Sjuk- och djurtransportväsendet utgör en del av brandkårens verksamhet. För verkställande av sjuktransporter finnas f. n. 13 sjukvagnar och för djurtransporter (sjuka och döda djur) trenne kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler. (Se vidare under sjukhusdirektionen sid. 145.)

Författningar. K. brandstadgan 15 juni 1923, med ändr. 13 maj 1932 (se Kfh 1941: sid. 505). Brandordning för Stockholm 19 juli 1924, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 516). Instruktion för manskapet vid Stockholms brandkår

1893. Bestämmelser ang. uniformspersedlar för brandkåren, fastställda av drätselnämndens första avdelning och gatunämnden 7 dec. 1915, med ändr. 8 juni 1916, 2 jan. 1920, 8 jan. 1930 och 25 april 1934. ÖA:s kung. ang. sotningen i huvudstaden: 29 mars 1938, med ändr. 17 sept. 1938, 30 jan. 1939 och 27 nov. 1940 (indelning i sotningstrakter), 12 nov. 1929, med ändr. 29 mars 1938 och 24 jan. 1941 (taxa för sotning) (se Kf 1941: nr 1) (ävensom brandordningen §§ 21—34, se ovan).

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 3,428,750 kr.; inkomster: driftbudgeten 210,037 kr.

Brandchef (C).

Sellén, H. (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1942); träffas å expeditionen, Malmskillnadsgatan 64, C. (Johannes brandstation): vardagar (utom tisdagar) 13—15 (dag före sön- och helgdag 13—14); t. »brandkåren».

Vice brandchef (23).

Arve, E. A. M.

Brandingenjör (22).

Eckman, O. I. H.

Förste brandkapten (20).

Mohlin, K. A. T.; Grill, C. P. A.; Ekelund, K. R.

Andre brandkapten (18)

(növ. inneh. åtnjuta avlöning enligt lönegrupp 19).

Palmquist, W. H.; Skogsberg, J.-E.

Överbrandmästare och verkmästare (17).

Bergedahl, J. C.

Överbrandmästare och redogörare (16).

Bergström, C. S.

Kontorsassistent (13).

Hellgren, J. Y.

Nio brandmästare (14), två e. o. brandmästare (XIV), en verkmästare (2 kl.) (14), fyrtiofem brandförmän (11), tvåhundra-tre-tio-tre brandmän (9), trettiofyra icke-ordinarie brandmän (2,760—2,520 kr.¹), en e. o. hantverkare (VII), en e. o. kontorist (VIII), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), fyra e. o. linjemontörer (IX).

Under nu rådande förhållanden är brandkåren avsevärt utvidgad med tillfälligt anställt och frivilligt manskap.

Sakkunniga vid brandsyn.

Enligt brandstadgan den 15 juni 1923 äger i stad, där brandsyn förrättas av endast en person, förrättningsmannen icke meddela beslut om rivning av eldstad, innan han hört två sakkunniga personer, vilka jämte två suppleanter för dem årligen skola utses av stadsfullmäktige att vid dylika tillfällen närvara (jfr ovan).

Sakkunniga.

Johansson, E. J., verkmästare; Sundström, K. V., byggnadsinspektör.

Suppleanter²): Dahlberg, G. A., byggnadsinspektör; Söderlund, O. S., kakelugnsmakare.

¹) Till dem av personalen vid brandkårens verkstäder och till de automobilförare vid brandkåren, vilka voro i tjänst före den 1 juli 1937, utgår ett tilläggsarvode av 180 kr.

²) Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

Stockholms stads kyrkogårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Kyrkogårdsnämnden.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 546); t. 23 28 10. Sessionstid: i regel första tisdagen i varje månad kl. 15,30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Genom k. förordning den 29 april 1886 inrättades en kyrkogårdsnämnd i Stockholm, utsedd av stadsfullmäktige och de territoriella församlingarna. Nämnda förordning upphävdes den 16 maj 1924 och i stället förordnades, att värden av de Stockholms stad tillhöriga eller åt staden upplåtna kyrkogårdarna skulle utgöra en för hela staden gemensam angelägenhet, vilken staden såsom kommun hade att besörja. Genom stadsfullmäktiges beslut den 15 okt. 1923 och k. mts beslut den 23 maj 1924 erhöi *Stockholms stads kyrkogårdsnämnd* fr. o. m. den 1 juni 1924 sin nuvarande organisation och ställning.

Kyrkogårdsnämnden har till uppgift att handhava förvaltningen av de staden tillhöriga eller åt staden upplåtna begravningsplatserna med allt vad därtill hör, ävensom övriga begravningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att uppgöra och till stadsfullmäktige för fastställelse överlämna förslag till bestämmelser angående avgifter och övriga villkor för nyttjanderätt till gravplats. Under kyrkogårdsnämnden lyder kyrkogårdsförvaltningen, vars chef är direktören.

Enligt instruktionen för kyrkogårdsnämnden består nämnden av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av Stockholms domkapitel samt fem av stadsfullmäktige. För ledamot, utsedd av domkapitlet, tillsättes i enahanda ordning suppleant; för övriga ledamöter väljas fem suppleanter av stadsfullmäktige. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämndens direktör äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att

därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Under kyrkogårdsnämndens förvaltning stå två begravningsplatser, nämligen norra begravningsplatsen och södra begravningsplatsen, den senare bestående av tvenne områden, Sandsborgskyrkogården och Skogskyrkogården. Å norra begravningsplatsen finnas två gravkapell (förutom ett å katolska och ett å mosaiska församlingarnas begravningsplatser). Å Skogskyrkogården finnas Heliga Korsets kapell, som jämte Trons kapell och Hoppets kapell utgör Skogskyrkogårdens huvudkapellanläggning med tillhörande krematorium, samt Skogskapellet och Uppståndelsekapellet och å Sandsborgskyrkogården Sandsborgskapellet. Antalet gravkapell å södra begravningsplatsen är sålunda sammanlagt sex. Å norra begravningsplatsen finnes ett Svenska eldbegångelseföreningen tillhörigt krematorium med jordfästningskapell och kolumbarium.

De av katolska och mosaiska församlingarna anlagda särskilda begravningsplatserna inom norra begravningsplatsens område stå icke under kyrkogårdsnämndens förvaltning.

Författningar. K. förordn. om värden av vissa kyrkogårdar i Stockholm 16 maj 1924. Instruktion för Stockholms stads kyrkogårdsnämnd, fastställd av ÖÅ 20 nov. 1940. K. brev 27 aug. 1886 ang. gamla kyrkogårdens utanför Norrtull överlämnande till kyrkogårdsnämndens vård och förvaltning. Instruktion för kyrkogårdsnämndens [kamerare, num. direktör], antagen av nämnden 3 nov. 1936. Instruktion för de hos Stockholms stads kyrkogårdsnämnd anställda organisterna och deras ställföreträdare, fastställd av kyrkogårdsnämnden 15 sept. 1931. Bestämmelser rörande Stockholms stads begravningsplatser, utg. av kyrkogårdsnämnden i april 1940. Taxa å avgifter för nyttjanderätt till gravplatser å stadens begravningsplatser, godkänd av SF 2 dec. 1940. Taxa å avgifter för begagnande av de under kyrkogårdsnämndens förvaltning ställda begravningsplatser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1941. Taxa å avgifter för underhåll m. m. av gravar å Stockholms norra och södra begravningsplatser, beslutad av kyrkogårdsnämnden 7 nov. 1939.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 2,413,170 kr., kapitalbudgeten 140,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,485,860 kr.

Kyrkogårdsnämndens ledamöter.*Ordförande*

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.;
t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla
vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Bengtson, H. G. V., kyrkoherde (utsedd av
domkapitlet).

Carlsson, H. T., slöjdlärare.

Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stads-
fullm.

*Lindqvist, G. R., redaktör, stadsfullm.

*Pålsson, E. A. V., slöjdlärare.

Suppleanter.¹⁾

Ankar, G. A., kyrkoherde (utsedd av dom-
kapitlet).

Holmberg, O. V., direktör.

*Hultman, P. G., direktör.

*Nyberg, J. S., skräddarmästare.

*Pettersson, Fritiof A., ombudsman.

Sönberg, E. Hj. H., renhållningsarbetare, stads-
fullm.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatusekreterare (se sid. 183).

Byggnadsdelegerade.

Larsson, Yngve G. R.; Pålsson, E. A. V.

Tjänstedelegerade.

Johansson-Visborg, Anna S.; Larsson, Yngve G.
R.; Pålsson, E. A. V.

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se
sid. 183).

Kyrkogårdsnämndens expedition.

*Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stock-
holm 1; postgirokonto nr 546); t. 23 28 10
(växel); expeditionstid: helgfria dagar 10
—14,30, lördagar och dag före helgdag
10—14, under april även 16,30—18.*

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vice ord-
föranden och ledamöterna hrr Carlsson och Pål-
sson samt fröken Johansson vid förfall i första
hand ersättas av suppleanterna hrr Pettersson,
Nyberg och Sönberg i nu nämnd ordning samt
ledamoten hr Lindqvist i första hand av supp-
leanterna hrr Holmberg och Hultman i nu
nämnd ordning.

*Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
149,570 kr.; inkomster: driftbudgeten 100 kr.*

Direktör (A).

Karlsson, E. A.; mottagningstid: 10—11.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Attermark, J. H. T.; träffas säkrast 10—11.

Underingenjör (17).

Lund, C. H.

Kammarsskrivare (15).

Johansson, f. Whitlock, Irma E.

Extra kontorsassistent (5,160 kr.).

Fors, M. W.

*Förste kontorssskrivare och kassör
(11).*

Fors, M. W., tjf. (se ovan), tf. Askner, f. Wes-
termark, D. E. (Lisa).

*Arkitekt för granskning av grav-
vårdsritningar m. m. (5,400 kr.).*

Hult, O. O.; träffas helgfria tisdagar 17,30—19
och fredagar 10—11,30 samt under tiden
april—juni även helgfria måndagar, onsdagar
och torsdagar 10—11,30.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o.
första kontorsbiträde* (VII), ett *kontors
biträde* (5), en *expeditionsvakt* (6), en *extra
ritare* (3,000 kr.).

**Stockholms stads norra begravnings-
plats.**

*Utanför Norrtull; t. 27 26 40 (växel);
expeditionstid: helgfria dagar 10—17, lör-
dagar och dag före helgdag 10—15,30.*

*Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
956,760 kr., kapitalbudgeten 60,000 kr.; inkom-
ster: driftbudgeten 715,380 kr.*

Kyrkogårdsinspektör (17).

Cato, H. A. A.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

Eriksson, C. I.

TVå *verkmästare* (2 kl.) (14), tre *verk-
mästare* (3 kl.) (12), en *e. o. verkmästare*
(3 kl.) (XII), en *extra verkmästare* (3,900
kr.), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII),
ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Dessutom *arbetare* (vintern lägst 50, som-
maren högst 149) och *arbeterskor* (vintern
lägst 3, sommaren högst 281).

KN Stockholms stads södra begravnings-
plats.

*Utanför Skanstull; t. 49 25 80 (växel);
expeditionstid: helgfria dagar 10—17, lör-
dagar och dag före helgdag 10—15,30.*

*Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
1,306,840 kr., kapitalbudgeten 80,000 kr.; in-
komster: driftbudgeten 770,380 kr.*

Kyrkogårdsinspektör (17).

Ruthner, C. G.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

Östedt, F. H.

*Två verkmästare (2 kl.) (14), en e. o.
krematorieföreståndare (XIII), en verk-
mästare (3 kl.) (12), två e. o. verkmästare
(3 kl.) (XII), två e. o. krematoriebiträden
(XI), två extra krematoriebiträden (3,792—
3,780 kr.), en extra verkmästare (3,780 kr.),
ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett
e. o. kontorsbiträde (V).*

*Dessutom arbetare (vintern lägst 60, som-
maren högst 125) och arbeterskor (vintern
lägst 5, sommaren högst 336).*

Stockholms stads hälsovårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Hälsovårdsnämnden.

Vasagatan 6, C. (postadress: postfack, Stockholm 1; postgirokonto nr 50324); t. >hälsovårdsnämnden>. Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag kl. 14.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

1862 års kommunalförordning upptog bland stadens verkställande myndigheter en sundhetsnämnd för handläggning av frågor rörande allmänna hälsotillståndet och sjukvården. Fr. o. m. år 1878 övertogs dessa bestyr, bl. a. jämlikt 1874 års hälsovårdsstadga, av *Stockholms stads hälsovårdsnämnd*.

Enligt hälsovårdsstadgan för riket den 19 juni 1919 skall varje stad utgöra ett hälsovårdsområde. Inom varje sådant område skall finnas en hälsovårdsnämnd, vilken det åligger att ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan inverka på allmänna hälsotillståndet i staden. Hälsovårdsnämnden skall sålunda övervaka efterlevnaden av i hälsovårdsstadgan m. fl. författningar givna föreskrifter om den allmänna hälsovården, verka för åstadkommande av goda sanitära förhållanden med avseende å behovet av vatten- och avloppsledningar, bostäder och badmöjligheter m. m.

Genom beslut den 22 dec. 1932 har stadskollegiet, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, uppdragit åt hälsovårdsnämnden i Stockholm att, jämte de nämnden enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhåva förvaltningen av stadens laboratorier, desinfektionsanstalt, isoleringsanstalt, avlusningsanstalt och karantänsstallar samt de fristående poliklinikerna, polikliniken för könssjuka å S:t Görans sjukhus samt tuberkulosbyrån, ävensom att handlägga ärenden rörande distriktsläkarnas, stadssjuksköterskornas och de kommunalt anställda barnmorskornas verksamhet.

Genom beslut den 15 juni 1939 har stadsfullmäktige med ändring av tidigare gällande bestämmelser uppdragit åt sjukhusdirektionen att fr. o. m. den 1 jan. 1940 handhåva förvaltningen av skolhemmet för astmasjuka, stadens bakteriologiska och kliniska laboratorier, de fristående poliklinikerna, polikliniken för könssjuka

å S:t Görans sjukhus samt Vårby konvalescenthem, ävensom att handlägga ärenden rörande stadssjuksköterskornas verksamhet.

Epidemisjukhusets förvaltning skall enligt epidemilagens bestämmelser jämväl handhåvas av hälsovårdsnämnden. Emellertid har nämnden anmodat sjukhusdirektionen (se sid. 112) att å nämndens vägnar ombesörja upphandling av förnödenheter för Epidemisjukhuset liksom för stadens övriga sjukhus.

Beträffande stadens sjukhusvård i övrigt, vilken omhändertages av sjukhusdirektionen, se sid. 117.

Hälsovårdsnämnden består i enlighet med 2 § hälsovårdsstadgan av polismästaren och förste stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter samt fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för fyra år. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Genom kungl. brev den 31 januari 1941 upphävdes tidigare gällande föreskrift angående sammansättningen av Stockholms stads hälsovårdsnämnd. Tillika förklarades, att stadsfullmäktige före den 1 april 1941 skulle företaga val av nämnd för tiden 1 april 1941—31 dec. 1943, dock att bland dessa två ledamöter och två suppleanter skulle efter lottnings inför nämnden utträda vid slutet av år 1941. Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter skedde den 17 mars 1941.

Författningar m. m. Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. 19 mars 1920, 26 sept. 1921, 30 maj 1930, 5 juni 1931, 30 dec. 1932, 28 juni 1935, 26 juni 1936, 13 maj 1937 och 16 dec. 1938 (se Kfh 1941: sid. 366). Epidemilag 19 juni 1919, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 407). Tuberkulosförordning den 31 mars 1939 (se Kfh 1941: sid. 1052). Instruktion för Stockholms stads hälsovårdsnämnd 3 mars 1941. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa förvaltnings- och arbetsuppgifter mellan hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen. Stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1939 ang. överförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen. Hälsovårdsnämndens beslut 10 jan. 1933 ang. uppdrag åt sjukhusdirektionen att ombesörja viss upphandling för Epidemisjukhuset. Instruktion för hälsovårdsnämndens sekreterare, antagen av nämnden 8 febr. 1922. Reglemente för de under Stockholms stads hälsovårdsnämnd lydande be-

HN

fattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av hälsovårdsnämnden 14 febr. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städsköterpersonal vid stadens sjukhus och polikliniker samt Orhems barnkoloni. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för vissa biträden vid hälsovårdsnämnden, gällande fr. o. m. 1 april 1940 och 1 jan. 1939.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 4,144,020 kr., kapitalbudgeten (inom linjen fört, år 1940 beviljat länemedelsanslag 50,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 493,500 kr. (därav bidrag och ersättning av statsmedel 186,000 kr.).

Hälsovårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Vice ordförande.

Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E., handels-
iskerska, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ros, A. K. E., polismästare (självskr.).

Rietz, A. E., förste stadsläkare (självskr.).

*Adolfsson, F. K., kassör.

Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.

*Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stads-
fullm.

Suppleanter.¹⁾

Axelman, A. L., byråföreståndare.

*Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskol-
lärarinna, stadsfullm.

Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna,
stadsfullm.

Pehrzon, V. M., direktör.

*Wallenberg, G. O., direktör, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Rietz, A. E.; Adolfsson, F. K. (suppl.).

Sekreterare (23)

(gemensam med sjukhusdirektionen).

(Nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp
24.)

Tham, K. G. K. M.

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna hrr Bengtsson, Adolfsson och fröken Johansson skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna fru Hermansson och hrr Pehrzon och Axelman i nu nämnd ordning och vice ordföranden i första hand av suppleanterna hr Wallenberg och fru Jeansson i nu nämnd ordning.

E. o. notarie (XIX).

Häggmark, C. L. A.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av hälsovårdsnämndens, sjukhusdirektionens, Sachsska barnsjukhusets och Eastmandirektionens räkenskaper och förvaltning under näst-följande år.

Andersson, A. H., kassör.

Breding, G. E., förste stationsskrivare.

Herlitz, Ingeborg, försäkrings tjänsteman, stads-
fullm.

Holm, K. I., järnarbetare, ordf.

Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter:

Ahlström, E. A., försäljningschef.

Hjertén, H. I., civilingenjör.

Johansson, f. Franzén, Astrid Ch., fru.

Hälsovårdsnämndens byrå och expedition.¹⁾

*Vasagatan 6, C. (postgirokonto nr 50324);
t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid:
10—12, 13—15.*

Den dagliga ledningen av hälsovårdsförvaltning-
en tillkommer förste stadsläkaren (se sid. 198),
som varje söckendag å av nämnden bestämd tid
är tillstädes å nämndens expedition, varest även
sundhetsinspektörerna (se sid. 205), förste och
andre stadsveterinärerna (se sid. 205), bostads-
inspektören (se sid. 209) och byråingenjören (se
sid. 206) träffas dagligen å vissa tider (se nedan).

Instruktioner. Instruktioner för ombuds-
mannen och bitr. ombudsmannen hos fattigvårds-
nämnden, hälsovårdsnämnden och sjukhusdirek-
tionen samt aktuarierna [och kontorsskrivaren] å
ombudsmansexpeditionen, fastställda av fattig-
vårdsnämnden 6 mars, av hälsovårdsnämnden 27
mars och av sjukhusdirektionen 13 april 1934.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 291,170
kr.; inkomster: driftbudgeten 46,000 kr.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottag-
ningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-
tagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

¹⁾ Viss personal är t. v. gemensam för hälso-
vårdsnämndens byrå och expedition samt sjuk-
husdirektörskontoret; jfr sid. 115.

E. o. biträdande sundhetsinspektör
(XXI).

Bjurström, O. E.; t. »hälsövardsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsövardsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

von **Zweigbergk, K. G.**; t. 23 05 65; mottagningstid: 15—16.

Bostadsinspektör (23).

Vakant.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsövardsnämnden»; mottagningstid: 13—15.

Extra ingenjör.

Blomberg, T. H.

Ombudsman (22)

(befattningen uppförd å fattigvårdsnämndens stat).

Hellichius, N. M.; expedition och mottagningstid: se under fattigvårdsnämnden, sid. 255.

Aktuarie (19)

(å ombudsmansexpeditionen)

(befattningen uppförd å fattigvårdsnämndens stat).

Lindquist, C. G. A. (se sid. 255).

Aktuarie (19)

(föreståndare för pensionsbyrån)

(befattningen uppförd å fattigvårdsnämndens stat).

Jacobsson, C. M. (se sid. 255).

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lundberg, I.; t. »hälsövardsnämnden» och 11 90 80; mottagningstid: 10—12, 13—15.

Förste kammarsskrivare (17).

Malmström, E. A.

Kontorsassistenter (13).

Sjögren, Marta; **Ahnfelt, Inga L.**, fru.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Ersson, Kerstin M.

Två kontorsskrivare (9), tre första kontorsbiträden (7), två e. o. kontorsbiträden (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en förrädsförvaltare (360 kr.).

Förste expeditionsvakt (8).

Haegerstolpe, K. G. A.

En expeditionsvakt (6), tre automobilförare (7), två av dessa åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 8, en e. o. automobilförare (VII), en e. o. expeditionsvakt (VI), två e. o. telefonister (IV), en extra automobilförare, ett extra expeditionsvaktsbiträde.

Stads- och distriktsläkare m. fl.

(Ang. sjukhusläkarna se under de särskilda sjukhusen, sid. 200, 119 ff.; ang. sundhetsinspektören, förste och andre stadsveterinären, bostadsinspektören m. fl. se under hälsövardsinspektionen, sid. 204, och bostadsinspektionen, sid. 208.)

Förste stadsläkaren i Stockholm tillsättes jämlikt k. brev den 17 juni 1881 av en valnämnd, bestående av överståthållaren, vilken i nämnden förer ordet, sex av och bland stadsfullmäktige särskilt för varje gång utsedda ledamöter samt hälsövardsnämndens ledamöter utom förste stadsläkaren eller den, som i hans ställe tjänstgör i hälsövardsnämnden. Vederbörandes kompetens provas dessförinnan av medicinalstyrelsen; fullmakt för den utnämnde utfärdas av överståthållarämbetet. Förste stadsläkaren, som är självskriven ledamot i hälsövardsnämnden, åligger att ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt allt, som kan inverka på sundheten och allmänna hälsotillståndet i huvudstaden, och han bör för sådant ändamål vidtaga behöfliga undersökningar samt från distriktsläkarna förskaffa sig noggrann kännedom om hälsotillståndet i stadens olika delar och samråda med dem i sådana viktigare hälsövardsfrågor, som ligga inom deras verksamhetsområde. Förste stadsläkaren är chef för personalen vid den hälsövardsinspektion, som lyder under hälsövardsnämnden. Han skall hava tillsyn över stadens allmänna sjukvård och äger i följd härav att hålla sammanträden med distriktsläkarna. Finner han därvid brister, vilka det icke ankommer på honom att avhjälpa, skall han hos hälsövardsnämnden föreslå nödiga åtgärder. Han är förman för andre stadsläkaren och distriktsläkarna samt har inseende över i staden praktiserande fältskärer, tandläkare och barnmorskor. Förste stadsläkaren åligger att bereda och införa hälsövardsnämnden föredraga alla ärenden, som angå stadens allmänna hälsövärd och sjukvård (utom sjukhusen). Å tid, som hälsövardsnämnden bestämmer, bör han i allmänhet varje söckendag vara tillstädes å nämndens byrå för att tillhandagå med erforderliga upplysningar. Han må icke innehava eller förestå annan tjänstebefattning.

Andre stadsläkaren tillsättes på enahanda sätt som förste stadsläkaren. Honom åligger bland annat, att på förordnande av överståthållarämbetet eller rådhusrätten verkställa inom

HN

staden och dess område förekommande rättsmedicinska besiktningar och liköppningar i enlighet med gällande föreskrifter, att meddela erforderligt läkarbetyg för inträde å vårdhem, att på begäran av enskild person avgiva utlåtande eller betyg över besakffenheten av sjukdom och kroppsskada. I övrigt har andre stadsläkaren att ställa sig till eftererrättelse överståthållarämbetets särskilda föreskrifter i tjänsten samt att lämna det tjänstebiträde, som hälso- och fattigvårdsnämnderna av honom äska till fullgörande av vad honom enligt instruktion åligger.

Distriktsläkarna tillsättas av hälsovårdsnämnden medelst förordnanden tills vidare. Distriktsläkares huvudsakliga åligganden äro: att utan särskild ersättning med läkarehjälps tillhandgå alla i distriktet boende fattiga sjuka, vilkas medellöshet blivit behörigen styrkt, att utfärda betyg för sådana i distriktet boende sjuka, som söka fattigunderstöd eller skola intagas å fattigvårdsanstalt, samt för person, som söker inträde å vårdhem och vilkens tillstånd icke tillåter honom att inställa sig å andre stadsläkarens tjänsterum. Distriktsläkare bör hava sin bostad inom det honom anvisade distriktet.

Betr. av staden tillhandahållen barnmorskevärd se sid. 200.

Betr. stadssjuksköterskor se sid. 116.

Instruktioner m. m. K. brev till ÖÅ ang. förändrade bestämmelser för tillsättning av stadsläkare i Stockholm 17 juni 1881. Instruktioner för förste och andre stadsläkare samt för distriktsläkarna, fastställda av medicinalstyrelsen 13 febr. 1941.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E. (se sid. 196); hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. >hälsovårdsnämnden>; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Andre stadsläkare (21)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 23).

Hultkvist, G. E.; Kornhamnstorg 4, St.; t. 10 05 11; mottagningstid: 9,30—10,30.

Läkardistriktet.¹⁾

Nikolai läkardistrikt

(omfattande Storkyrkoförsamlingen).

¹⁾ Stadens nuvarande indelning i läkardistrikt är bestämd genom hälsovårdsnämndens beslut den 9 okt. 1934 (Kf 1934: nr 24), 13 maj 1938 (Kf 1938: nr 24) och 13 juni 1939 (Kf 1939: nr 18); vissa provisoriska förändringar i distriktsindelningen hava dock under hand vidtagits.

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Engström, R. O.; mottagning: Kornhamnstorg 4, St.; t. 10 46 92 (bostaden: 40 35 37); mottagningstid: 9—10.

Norrmalms läkardistrikt

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Distriktsläkare (2 kl.) (18).

Heineman, I. D.; Kungsgatan 3, C.; t. 10 65 50; mottagningstid: 10—11.

Kungsholms läkardistrikt

(omfattande Kungsholms församling).

Distriktsläkare (2 kl.) (18).

Österberg, J. H.; Kungsholmstorg 16, K.; t. 50 20 40; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 9,30—10,30.

S:t Görans läkardistrikt

(omfattande östra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Lindhagensgatan till Mälaren).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Ottander, C. O. C.; S:t Eriksgatan 23, K.; t. 50 28 05; mottagningstid: 9,30—10,30, fredagar 11—11,30.

Fredhalls läkardistrikt

(omfattande västra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och [provisoriskt] Lindhagensgatan till Mälaren, ävensom av Bromma församling Stora och Lilla Essingen).

E. o. distriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Friberg, C. F. S.; Drottningholmsvägen 78, K.; t. 53 50 45; mottagningstid: 9—10.

Matteus läkardistrikt

(omfattande Matteus församling).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Magnusson, A. B. F.; Rörstrandsgatan 3, 1 tr., Va.; t. 33 65 28; mottagningstid: 8,30—9,30.

Gustav Vasa läkardistrikt

(omfattande Gustav Vasa församling).

Distriktsläkare (2 kl.) (18).

Kåge, G. M.; Drottninggatan 108, Va.; t. 30 49 99; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 8,30—9.

Johannes läkardistrikt

(omfattande Johannes församling samt den del av Engelbrekts församling, som ligger norr om Odengatan och väster om järnvägen Stockholm—Rimbo, kv. Roslagsbanan dock [provisoriskt] i sin helhet tillhörande Östermalms västra läkardistrikt).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Dalén, K. L. E.; Tegnérgatan 15, Va.; t. 10 52 23; mottagningstid: 9—10.

Östermalms västra läkardistrikt

(omfattande den del av Engelbrekts församling, som ligger söder om Odengatan och öster om järnvägen Stockholm—Rimbo, med kv. Roslagsbanan [provisoriskt] i sin helhet inräknat, även om västra delen av Hedvig Eleonora församling, med gräns i Sibyllegatan från Strandvägen, samt Storgatan och Jungfrugatan).

Distriktsläkare (2 kl.) (18).

Rülcker, E. R. A. O.; Nybrogatan 28, 4 tr., Ö.; t. 60 10 15; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 9,30—10.

Östermalms östra läkardistrikt

(omfattande Oscars församling samt östra delen av Hedvig Eleonora församling, med gräns i Sibyllegatan från Strandvägen, samt Storgatan och Jungfrugatan).

Distriktsläkare (2 kl.) (18).

Floom, J. A.; Storgatan 10, Ö.; t. 61 01 44; mottagningstid: 9—10.

Katarina norra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Katarina församling och östra delen av Maria Magdalena församling, med gräns för distriktet i Folkungagatan från Renstiernas Gata, samt Götgatan, Högbergsgatan, Kvarngatan och Maria Trappgränd).

Distriktsläkare (2 kl.) (18).

Rasch, F. W.; Folkungagatan 61, 2 tr., Sö.; t. 40 00 58; mottagningstid: 9—10.

Katarina södra läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Folkungagatan från Renstiernas Gata, Götgatan och församlingsgränsen västerut samt i söder av Sofiagatan från Renstiernas Gata och Blekingegatan).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Sandborgh, L. A.; Götgatan 58, t. h., 4 tr., Sö.; t. 40 45 50; mottagningstid: 9—10.

Sofia östra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Sofia församling med gräns i Skänegatan och Danvikskanalen).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Åkerberg, C. L. K.; Folkungagatan 110, 3 tr., Sö.; t. 40 06 04; mottagningstid: vardagar 9—10.

Hammarby läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Sofiagatan och i väster av Södermannagatan, ävensom av Sofia församling den del, som ligger söder om Skänegatan och öster om Södermannagatan, samt området öster och söder om Hammarbyleden eller stadsdelen Norra Hammarby).

E. o. distriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Pettersson, H. T.; Ringvägen 112, Sö.; t. 42 09 20; mottagningstid: 9—10.

Sofia västra läkardistrikt

(omfattande den del av Sofia församling, som ligger väster om Södermannagatan samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Södermannagatan och söder om Sofiagatan och Blekingegatan till församlingsgränsen).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Knaust, O. W.; Folkungagatan 50 (Götgatspalatset), 3 tr., Sö.; t. 41 52 26; mottagningstid: vardagar 10—11, sön- och helgdagar 8,30—9,30.

Maria läkardistrikt

(omfattande västra delen av Maria Magdalena församling med gräns i Maria Trappgränd, Kvarngatan och Högbergsgatan till Banbrinken).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Edrén, F. G.; Hornsgatan 29 B, Sö.; t. 41 48 50; mottagningstid: 9—10.

Högalids läkardistrikt

(omfattande Högalids församling).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Hulting, C. G.; Hornsgatan 57, Sö.; t. 41 47 88; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—11.

Liljeholmens läkardistrikt

(omfattande [provisoriskt] stadsdelarna Aspudden, Midsommarkransen, Hägersten, Mälärhöjden, Jakobsberg och Sättra).

HN

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Berg, Henny M.; Liljeholmsvägen 2, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 40 88 55; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 8,30—9.

Gröndals läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Gröndal, Liljeholmen, Reimersholme, Nybohov och Årsta).

E. o. distriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Bexelius, J. G., Långholmsgatan 26, Sö.; t. 43 65 14; mottagningstid: 8,30—9,30.

Älvsjö läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Älvsjö, Långbrodal, Långsjö, Herrängen, Långbro, Västberga, Östberga, Liseberg och Örby).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Malmgren, G. W. K.; Johan Skyttes Väg 200, Älvsjö 1; t. Älvsjö 1 04; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—11 (sept.—maj), 9—10 (juni—aug.).

Enskede läkardistrikt

(omfattande Enskede församling).

Distriktsläkare (1 kl.) (19).

Ericsson, V. A.; Handelsvägen 20, 1 tr., Enskede 1; t. 49 13 44; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—10,30.

Bromma läkardistrikt

(omfattande Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen).

Distriktsläkare (2 kl.) (18).

Zandrén, S. A.; Kommunhuset, Äppelviken; t. 25 05 02; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10,30—11.

Barnmorskor.

Enligt lag om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. den 4 juni 1937, vilken lag trädde i kraft den 1 jan. 1938, skall riket för tillgodoseende av barnaföderskors behov av förlösningshjälp vara indelat i barnmorskedistrikt, vart och ett med minst en fast anställd distriktsbarnmorska. Distriktsindelningen fastställs av medicinalstyrelsen, som även bestämmer antalet barnmorskor för varje distrikt.

Medicinalstyrelsen har den 14 febr. 1938 bestämt, att Stockholms stad skall utgöra ett

barnmorskedistrikt med fyra distriktsbarnmorsketjänster. Angående distriktsbarnmorskas station och verksamhetsområde har barnmorskestyrelsen för Stockholm (se nedan) att besluta.

Inom varje stad, som ingår i distriktsindelningen men ej deltagar i landsting, skall finnas en barnmorskestyrelse med uppgift att handlägga ärenden rörande barnmorskeväsendet inom staden. Styrelsen skall bestå av förste stadsläkaren som ordförande samt två av stadsfullmäktige för fyra år i sänder valda ledamöter jämte enahanda antal för samma tid utsedda suppleanter. På framställning av staden äger k. m:t medgiva den ändring av styrelsens sammansättning, som kan finnas påkallad.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 3 mars 1938 medgivit, att hälsovårdsnämnden tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Det åligger distriktsbarnmorska att utan ersättning lämna förvård åt havande kvinnor, biträda vid förlösning i hemmet, ävensom lämna eftervård åt kvinnor, som förlösts i hemmet.

Distriktsbarnmorska skall åtnjuta lön enligt lag den 4 juni 1937 om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. (Kfh 1941: sid. 899).

Epidemisjukhuset.

Valhallavägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va. (postgirokonto nr 1082); t. 23 54 20 (växel).

Mottagningstid: sjuka intagas alla tider på dygnet.

Besökstid: Anhöriga medgivas att i besöksrummen onsdagar, lördagar och söndagar kl. 13,30—14 samtala med de patienter, vilkas tillstånd det medgiver. Uppllysningar om patienterna meddelas till anhöriga varje helgfri dag kl. 12,30 av sjukhusets överläkare. Telefonuppllysningar angående patienterna lämnas dagligen kl. 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 117.

Enligt epidemilagen den 19 juni 1919 skall varje epidemidistrikt äga tillgång till erforderligt antal platser å särskilda epidemisjukhus för vård av personer, som äro behäftade med sådan smittsam sjukdom, som omförmäles i nämnda lag (jfr nedan).

I Stockholm, som utgör eget epidemidistrikt, lämnas sådan sjukvård å stadens epidemisjukhus, som för närvarande har 694 platser.

De sjukdomar för vilka enligt epidemilagen (med följdförfattningar) vård skall beredas å epidemisjukhus äro: pest, kolera, smittkoppor, fläckfeber, nervfeber, paratyfus, scharlakansfeber, difteri, akut barnförlamning, smittsam hjärnfeber, återfallsfeber, sömnsjuka, undulantfeber,

rödsot och Weils sjukdom. I mån av utrymme behandlas dessutom mässling, kikhosta, vattenkoppor, epidemisk influensa m. fl. sjukdomar.

Vid sjukhuset meddelas av överläkaren klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater, som å sjukhuset fullgöra assistenttjänstgöring.

Till sjukhusets driftkostnader utgår statsbidrag med 2 kr. per underhållsdag för varje enligt epidemilagen kostnadsfritt vårdad sjuk.

Författningar. Epidemilag 19 juni 1919, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 407). K. kung. 5 maj 1939 ang. statsbidrag till driften av epidemisjukhus m. m. (se Kfh 1941: sid. 414). Instruktion för kommissarien (numera sysslomannen) vid Epidemisjukhuset, fastställt av hälsovårdsnämnden 11 maj 1894. Avtal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i epidemiologi vid Epidemisjukhuset 5 maj 1911, med ändr. Hälsovårdsnämndens beslut den 26 april 1938 ang. rätt till vård å Epidemisjukhuset av vissa utom Stockholm insjuknade personer. Reglemente för de under Stockholms stads hälsovårdsnämnd lydande befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av hälsovårdsnämnden 14 febr. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städskespersonal vid stadens sjukhus och polikliniker samt Orhems barnkoloni.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 1,726,350 kr., kapitalbudgeten (inom linjen fört, år 1940 beviljat lånededelsanslag 50,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 361,000 kr. (därav statsbidrag 180,000 kr.).

Styrelse.

Hälsovårdsnämnden (jfr sid. 195, 196).

Styresman och överläkare (23)

(dessutom styresmansarvode 1,500 kr. och undervisningsarvode från Karolinska institutet 4,000 kr.).

Bergman, R. K. (förordn. t. o. m. $31/5$ 1944); mottagningstid: vardagar kl. 12,30—13.

E. o. underläkare (XXI).

Roos, K. G. B.; Rudberg, S. H.; Bergenson, S. R. F.

Öronläkare (6,780 kr.).

Sjöberg, A. A:son.

E. o. röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med upplysnings- och understödsbyrån för tuberkulosjuka).

Jäderholm, K. B.

Läkare för elektrokardiografiska undersökningar.¹⁾

Værnéus, A. G.

Obducent.²⁾

Wahlgren, F. F.

Elva *epidemisjuksköterskor* (7), en *e. o. operationssköterska* (VII), tre *e. o. epidemisjuksköterskor* (VII), två *extra epidemisjuksköterskor* (2,856—2,700 kr.), en *laboratoriesköterska* (7), en *extra laboratoriesköterska* (2,856 kr.), femton *assistentsköterskor* (2,760 kr.), ett *e. o. röntgenbiträde* (IV), en *e. o. lektörräddare* (VI). — Femtionio *sjuksköterskebiträden* (1 b) jämte ett varierande antal tillfälliga sjuksköterskebiträden.

Predikant (1,000 kr.).

Kyhberg, G., komminister i Engelbrekts förs.

Syssloman (2 kl.) (20).

Ählin, A. Hj. D.; t. 23 54 20; mottagningstid: 9—13.

Kammarskrivare (15).

Engelmark, K. E.

En *kontorsskrivare* (9), ett *extra kontorsskrivare* (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Hallström, O. H.

Preparator, tillika vaktmästare (9).

Wahlström, S. L.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Frisk, G. A. E. ; Jansson, N. J.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11). två *hantverkare* (7), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *husmoder* (2 kl.) (8), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *e. o. biträdande tvättförestånderska* (IV), två *e. o. telefonister* (IV), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Fem *eldare* (2 c), en *bilförare* (2 c), fyra *gårdskarlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), tre *första köksbiträden* (1 b), fyra *matsalsbiträden* (1 b), två *sömmerskor* (1 b), ett *första tvättbiträde* (1 b), en *strykerska* (1 b), sju *köksbiträden* (1 b), sju *tvättbiträden* (1 a), åtta *städerskor* (1 a).

¹⁾ Anslag i staten 1,200 kr.

²⁾ » » » 800 kr.

HN Stockholms stads desinfektionsanstalt.

*Epidemisjukhuset, Valhallavägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Inge-
marsgatan, Va.; t. 23 54 20 (växel); ex-
peditionstid: 8—17.*

Å anstalten desinfekteras i ugn gång- och sängkläder från allmänna inrättningar och från enskilda personer. Desinfektioner och transporter av persedlar äro kostnadsfria, då de företagas vid tuberkulos och i enlighet med bestämmelserna i epidemilagen. Eljest erlägges avgift enligt fastställd taxa.

Beträffande desinfektion i bostäder se nedan under hälsovårdsinspektionen (sid. 205).

Stockholms stads tuberkulosbyrå.

*Herkulesgatan 1, C.; t. 23 23 95, 23 23 96,
23 23 97; expeditionstid: vardagar 9—14.*

Mottagningstider:

för vuxna: måndagar, tisdagar, torsdagar, fredagar 9—10, 18—19 (olika tider för olika församlingar);

för barn över 3 år: onsdagar och lördagar 9—14 (olika tider för olika församlingar);

för barn under 3 år (småbarnspoliklinik): onsdagar och lördagar 11—12.

Tuberkulosbyrån har till uppgift att lämna råd och upplysningar till bekämpande av tuberkulos och till förekommande av smittospridning samt att, om den sjuke är medellös eller mindre bemedlad, lämna nödigt understöd. Byrån förvaltas under hälsovårdsnämndens överinseende av en särskild dispensärstyrelse, bestående av fem ledamöter jämte två suppleanter, utsedda av hälsovårdsnämnden. Förste stadsläkaren utövar närmaste tillsynen över byråns verksamhet. Byråns arbete ledes av en föreståndare, som skall vara en legitimerad och i tuberkulossjukdomens diagnos, behandling och profylax kunnig läkare.

Understöd åt sjuka, som anlita byråns hjälp, bestämmas av ett förtroenderåd, bestående av byråns föreståndare och fyra personer med fyra suppleanter, varav hälften utses av hälsovårdsnämnden och hälften av fattigvårdsnämnden, med iakttagande, att upplysning inhämtas från fattigvårdsnämnden, innan understöd utdelas, och att anmälan göres, då utdelning av understöd ägt rum. Ej må understöd lämnas åt sjuk, som icke äger hemortsrätt i Stockholm.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads tuberkulosbyrå, fastställt av hälsovårdsnämnden 12 dec. 1933. Instruktion för underläkaren vid tuberkulosbyrån, fastställt av hälsovårdsnämnden 26 jan. 1937.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 635,320 kr.; inkomster: driftbudgeten 16,400 kr.

Dispensärstyrelse.

Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare, stadsfullm.; Gullbring, A. G., överläkare; Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna, stadsfullm.; Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.; Rietz, A. E., förste stadsläkare, ordf.

Suppleanter: Petersson, f. Dahl, E. Å. R. (Ella), fru; Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Förtroenderåd.

Jansson, f. Kling, Beda F., fru, Kjellin, G. V., överläkare (se nedan), Nordgren, f. Johansson, Anna V., fru (utsedda av hälsovårdsnämnden); Carlsson, B. A. B., fattigvårdsinspektör, Johansson, A., redaktör (utsedda av fattigvårdsnämnden).

Suppleanter: Lindley, f. Jonsson, Elin J., fru, Wassén, f. Pettersson, Amy K., fru (utsedda av hälsovårdsnämnden); Nilsson, f. Gäfvert, Ingegerd A. M., föreståndarinn, Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru, stadsfullm. (utsedda av fattigvårdsnämnden).

Överläkare (21).

Kjellin, G. V. (förordn. t. o. m. ^{27/5} 1943), föreståndare; mottagningstid: 11—13.

Läkare (19).

Lindvall, A. H.

E. o. läkare (XIX).

Naucier, R.; Erlandsson, S. G. G.; Björkquist-Wolontis, Sigrid; Wallén, H. F.; Gentz, C. M. A.

Extra läkare (6,480 kr.).

Nordenfors, B. G.

E. o. röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med Epidemisjukhuset).

Jäderholm, K. B.

E. o. förste underläkare (XXI).

Neumüller, H. E.; Lemming, R. G. M.

Läkare vid barnpolikliniken (1,140 kr.).

Gunther, J. G. A.; Jacobsohn, G. L.

Förste kammarsskrivare

(7,080 kr.).

Korsner, K. M. H.

E. o. expeditionsvakt (VI).

Magnusson, C. L.

Sex dispensärassistenter (9), en e. o. dispensärassistent (IX), en extra dispensärassistent (4,476 kr.), en röntgensköterska (7), två e. o. byråsköterskor (VI), en extra byråsköterska (4,296 kr.), en kontorsskrivare (9), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), ett extra skrivbiträde (2,160 kr.), ett e. o. laboratoriebiträde (VI), ett extra kontorsbiträde å röntgenavdelningen (2,400 kr.), tre städerskor (2,144—1,659 kr.).

Orhems barnkoloni.

Orhems gård, Enske 2; t. Södertörns villastad 213.

För tuberkuloshotade barn har tuberkulosbyrån anordnat en barnkoloni vid Orhems gård i Enske församling med plats för 20 barn vintertid och 30 barn sommartid.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Johansson, V. M. M. (Greta).

En kokerska (1 d), ett köksbiträde (1 b), fyra sköterskebiträden (1 b).

Stockholms stads ymningsväsen.

Grundvalen för stadens nuvarande ymningsväsen bildar lagen den 2 juni 1916, som stadgar, att varje barn skall ympas, senast under det kalenderår, då det fyller sex år. I vissa fall kan dock undantagande från ymningsplikt medgivnas.

Staden är f. n. indelad i tio ymningsdistrikt. För vart och ett av dessa är anställd en (undantagsvis två) ympare (i regel vederbörande distriktsläkare), som under den blidare årstiden en gång i veckan på av hälsovårdsnämnden upplåtna lokaler i de skilda stadsdelarna går allmänheten till handa med kostnadsfri skyddskoppymning. Ympare skall göra anteckning om varje av honom utförd ymnings i en ymningsjournal. Utdrag av denna journal skall enligt lagen före den 10 januari varje år för näst föregående år insändas till vederbörande pastorsämbete för anteckningar i församlingsboken. Enligt medicinalstyrelsens medgivande insändas emellertid i Stockholm samtliga utdragen enligt särskilda formulär till förste stadsläkaren och överlämnas sedermera till mantalskontoret för anteckning i folkregistret.

Ympare förordnas av hälsovårdsnämnden och erhåller ersättning av statsmedel.

Offentlig vaccination förrättas under tiden 6 maj—15 juni och 1—30 sept. å nedan angivna lokaler och tider. Ymnings sker å andra tiden vid de mottagningar vederbörande läkare i förekommande fall håller i egenskap av distriktsläkare (se sid. 198) ävensom under hela året å polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar

16—16,30 samt å barnavårdscentralerna av läkarna vid dessa.

Författningar. Lag 2 juni 1916 ang. skyddskoppymning, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. instruktion 24 nov. 1916 för de i lagen om skyddskoppymning avsedda ympare och besiktningsförrättare, med ändr.

Ympare.

(Betr. mottagning å polikliniken vid Kornhamnstorg se texten ovan.)

1:a ymningsdistriktet

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Bjurström, O. E., e. o. biträdande sundhetsinspektör; mottagning: hälsovårdsnämnden, Vasagatan 6, tisdagar 16—16,30.

2:a ymningsdistriktet

(omfattande Johannes, Gustav Vasa och Matteus församlingar).

Magnusson, A. B. F., distriktsläkare; mottagning: Norrtulls sjukhus: barnpolikliniken, Norrtullsgatan 14, tisdagar och torsdagar 14—14,30.

3:e ymningsdistriktet

(omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Floom, J. A., distriktsläkare; mottagning: polikliniken, Jungfrugatan 27, onsdagar 14,30—15.

4:e ymningsdistriktet

(omfattande Nikolai, Katarina och Maria Magdalena församlingar).

Bjurström, O. E., e. o. biträdande sundhetsinspektör; mottagning: polikliniken Kornhamnstorg 4, 2 tr., torsdagar 16—16,30.

5:e ymningsdistriktet

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församlingar samt Stora och Lilla Essingen).

Appelberg Ulfsparré, Elsa I., prakt. läkare; mottagning: polikliniken å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30, fredagar 16—17.

6:e ymningsdistriktet

(omfattande Högalids församling samt stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden i Brännkyrka församling).

Hulting, C. G., distriktsläkare; mottagning: Mjölkdroppens lokal, Högalids församlingshus, onsdagar 14,30—15.

7:e ymningsdistriktet

(omfattande Enske församling).

Ericsson, V. A., distriktsläkare; mottagning: Enske östra folkskola, läkarummet, fredagar 8—8,30.

8:e ymningsdistriktet

(omfattande Brännkyrka församling med undantag av stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden).

Malmgren, G. W. K., distriktsläkare; mottagning: posthuset, 1 tr., Älvsjö, fredagar 11—12.

9:e ymningsdistriktet

(omfattande Sofia och Katarina församlingar).

Åkerberg, C. L. K., distriktsläkare; mottagning: arbetstugans lokal, Nytorpgatan 40, torsdagar 12—12,30.

Svedenius, C. G., tf. överläkare, stadsfullm.; mottagning för späda barn: Mjölkdroppens lokal, Nytorpgatan 44, onsdagar och fredagar 10—11.

10:e ymningsdistriktet

(omfattande Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen).

Sylvan, H. O. K., prakt. läkare; mottagning: folkskolan vid Klövervägens hållplats, torsdagar 16—17.

Karantänsstationen i Stockholm.

Anmälningar angående besiktning m. m. göras å hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C; t. »hälsovårdsnämnden».

Enligt k. karantänskungörelsen den 4 maj 1934 skall fartyg, som från utrikes ort ankommer till riket och på grund av beröring med område, vilket förklarats smittat av pest, kolera, fläckfeber eller smittkoppor, eller av annan anledning medför risk för sådan sjukdoms införande i riket, jämte passagerare, besättning och last underkastas besiktning, isolering m. m. å karantänsstation. Karantänsstationer skola vara anordnade i vissa hamnstäder, bland dem Stockholm. I enlighet med förslag av hälsovårdsnämnden har medicinalstyrelsen föreskrivit, att karantänsstation skall vara förlagd till plats i Värtahamnen strax söder om Lidingöbron. Platsen utmärkes med gulmålad boj. Karantäns-läkare (samt ställföreträdare) förordnas av medicinalstyrelsen. I stad skall särskild byrå vara anordnad för mottagande av anmälningar angående besiktning och efterbesiktning.

Författningar. K. karantänskungörelse 4 maj 1934, med ändr. 4 juni 1937 och 31 aug. 1938. Medicinalstyrelsens instruktion 18 juni 1934 för besiktningsmän, som omförmäles i karantänskungörelsen 4 maj 1934. Medicinalstyrelsens instruktion för läkare vid karantänsstation 23 juni 1934. K. kung. 4 maj 1934 om rättutrotning å fartyg, med ändr. 4 juni 1937 och 22 sept. 1939.

Karantänsläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Ställföreträdande karantänsläkare.

Ströman, R. A., sundhetsinspektör.

Hälsovårdsinspektionen.

Vasagatan 6 (rörispektionen: Klara Västra Kyrkogata 3 B, 3 tr.), C; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 8—18 (lördagar 8—16).

Hälsovårdsinspektionen avser att bereda hälsovårdsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden, vad hälsovården angår. Inspektionens chef närmast över förste stadsläkaren är sundhetsinspektören, som tillsättes av hälsovårdsnämnden. Till hälsovårdsinspektionen räknas också byråingenjören, förste och andre stadsveterinärerna samt förste veterinären och veterinären vid nämndens anstalter för födoämneskontroll, vilka hava sin huvudsakliga verksamhet vid födoämneskontrollen (se sid. 206); de antagas av hälsovårdsnämnden och veterinärerna skola vara legitimerade samt med för besiktningsman vid offentlig köttkontroll stadgad kompetens.

Sundhetsinspektören och biträdande sundhetsinspektören åligger huvudsakligen: att åt hälsovårdsinspektionens tillsyningsmän lämna nödig undervisning i allmän hälsovårdslära och annat, som till deras yrke hörer, att själv eller genom den övriga personalen såväl under systematisk anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar undersöka de sanitära förhållandena, att särskilt ägna sin uppmärksamhet åt infektionssjukdomarnas förhållanden i staden och att dagligen hålla förste stadsläkaren underrättad om inträffade fall av i epidemilagen omförmälda sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder, att utöva ledningen av stadens desinfektions-, isolerings- och avlusningsanstalter, att varje helgfri dag på bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition. Vid förfall för förste stadsläkaren är sundhetsinspektören skyldig att hans tjänsteåligganden bestrida, såvida han därtill förordnas.

Förste stadsveterinären åligger att hålla tillsyn över kött, mjölk och andra animala födoämnen, som i staden hållas till salu eller dit införas för sådant ändamål, över transporter av hithörande födoämnen samt över sådana lägenheter och platser, där animala födoämnen försäljas eller till försäljning bearbetas eller förvaras, att lämna hälsovårdsinspektionens personal nödig undervisning i födoämneskontroll och tillse, att densamma äger god kännedom om sina skyldigheter härutinnan och om de författningar och föreskrifter, varpå dessa grundas. Han skall därjämte förestå stadens karantänsanstalter

för från utrikes orter sjöledes införda djur samt ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom staden, som kunna menligt inverka på husdjurens sundhet eller bland dem beförda uppkomsten och spridningen av smittsamma sjukdomar. Han skall på kallelse närvara vid nämndens sammanträden samt äger även bevista slakthus- och saluhallsstyrelsens sammanträden.

Andre stadsveterinären har att biträda förste stadsveterinären i honom tillkommande göromål. Han skall därjämte vid förfall för förste stadsveterinären eller förste veterinären vid anstalterna för födoämneskontroll bestrida deras tjänsteåligganden.

Byråingenjören åligger att granska förslag och ritningar till rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten samt att utöva kontroll över dylika arbeten ävensom att å nämndens vägnar avgiva yttrande till industriverksstyrelsen över ansökningar om entreprenörsrättigheter för avloppsledning. Sådana ansökningar må icke av industriverksstyrelsen beviljas, med mindre hälsövärdsnämnden tillstyrkt desamma (jfr sid. 228). Ingenjören har vidare att förrätta till hälsövärdsnämndens område hörande undersökningar i fråga om teknisk hygien beträffande bostäder, samlingslokaler, fabriker och näringar samt att häröver avgiva utlåtande, ävensom att i övrigt utföra de andra uppdrag och undersökningar, som nämnden, förste stads-läkaren eller sundhetsinspektören påkallar.

Förste veterinären och veterinären vid hälsövärdsnämndens anstalter för födoämneskontroll åligger att å nämndens mjölkhygieniska laboratorium samt dess kontrollbyråer för importerade, anhållna och inlämnade födoämnen utföra erforderliga undersökningar samt handhåva närmaste ledningen i fråga om mjölkkontrollen. Förste veterinären åligger därjämte att ansvara för att influtna medel i föreskriven ordning till nämnden inlevereras samt att granska inkomna räkningar och anstalternas räkenskaper. Han skall vid förfall för förste och andre stadsveterinärerna bestrida deras åligganden. Veterinären är skyldig att vid förfall för förste veterinären bestrida hans åligganden.

I övrigt utgöres hälsövärdinspektionen av en inspektör, en underinspektör, 9 förste tillsyningsmän (därav 2 å extra ordinarie stat) och 33 tillsyningsmän (därav 8 å extra ordinarie stat).

Inspektören utövar det närmaste förmanskapet över tillsyningsmännen och vägleder dessa vid deras arbete, övervakar, att hälsövärdsnämndens uppmaningar angående avhjälpande av sanitära olägenheter efterkommas, samt är efter förordnande åklagare i sundhetsmål.

Underinspektören är anställd som förman vid den år 1908 tillkomna *rörinspektionen* för tillsyn över rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten.

Av förste tillsyningsmännen tjänstgöra en vid rörinspektionen, en vid mjölkkontrollen,

en vid kommunala yrkesinspektionen och fem vid övrig hälsövärdinspektion.

Tillsyningsmännen åligga huvudsakligen: att vaksamt efterspana befintliga sanitära olägenheter samt att även hava uppmärksamheten fäst på efterlevnaden av de föreskrifter rörande sundheten och snyggheten i staden, vilkas övervakande författningsenligt tillhör allmänna polisen, samt, om de finna något i detta avseende att anmärka, därom till inspektören avgiva rapport.

Desinfektion i bostäder verkställs av hälsövärdinspektionen jämlikt epidemilagen den 19 juni 1919 samt tuberkulosförordningen den 31 mars 1939, ävensom i andra fall på begäran av enskilda eller där särskilda omständigheter anses påkalla en dylik åtgärd. Desinfektionerna utföras av särskild personal.

Författningar. Hälsövärdsstadga 19 juni 1919, med ändr. 19 mars 1920, 26 sept. 1921, 30 maj 1930, 5 juni 1931, 30 dec. 1932, 28 juni 1935, 26 juni 1936, 13 maj 1937 och 16 dec. 1938 (se Kfh 1941: sid. 366). Vissa tillämpningsbestämmelser till hälsövärdstadgan 24 okt. och 10 nov. 1919. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomt, fastställt av ÖA 8 juli 1908, med ändr. 19 maj 1930 (se Kfh 1941: sid. 394). Särskilda föreskrifter ang. avloppsledningar för spillvatten m. m. inom hus och tomt i Stockholm, reviderade av hälsövärdsnämnden 1926. Instruktion för Stockholms [hälso]polis, fastställd av hälsövärdsnämnden 8 okt. 1880. Instruktion för sundhetsinspektören, fastställd av hälsövärdsnämnden 5 maj 1931. Instruktion för förste och andre stadsveterinärerna i Stockholm, fastställd av medicinalstyrelsen 19 jan. 1935. Allmän veterinärinstruktion, fastställd av k. m:t 17 nov. 1933, med ändr. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för biträden vid desinfektion, cyanväterökning och utläggning av rättgift.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 573,480 kr.

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsövärdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (jördagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Bjurström, O. E.; t. »hälsövärdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsövärdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

von Zweigbergk, K. G.; t. 23 05 65; mottagningstid: 15—16 å Östra Järnväggsgatan 8.

HN

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-
tagningstid: 13—15 (lördagar 13—14).

Extra ingenjör.

Blomberg, T. H.

*Förste veterinär vid hälsovårds-
nämndens anstalter för födoämnes-
kontroll (22).*

Kempe, E. H. (se nedan).

Inspektör (2 kl.) (18).

Lindén, A. G.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-
tagningstid: 13—14.

Underinspektör (15).

Larsson, J. Hj.

Förste tillsyningsmän (14).

Carlhom, B. O. (för mjölkkontrollen); Holmér, C.
E. (vid rörsinspektionen); Tell, E. G.; Hellsén,
J. A.; Sandblom, J.; Althäck, O. H.; en vakant.

E. o. förste tillsyningsmän (XIV).

Fahlström, A. E. (för kommunala yrkesinspek-
tionen); Grenhagen, A. I.

Tjugufyra tillsyningsmän (12), sex e. o.
tillsyningsmän (XII), varav tre å rörsinspek-
tionen och två å mjölkkontrollen, ett extra
skrivbiträde (2,040 kr.).

Anstalter för födoämneskontroll.

I enlighet med hälsovårdsstadgan samt andra
författningar och hälsovårdsföreskrifter åligger
det hälsovårdsnämnden att hålla tillsyn över
i staden till salu hållna födoämnen och dryckes-
varor och att övervaka, att endast enligt lagen
ang. köttbesiktning och slakthus besiktigat och
stämplat, färskt kött hålles till salu.

Dessutom skall nämnden enligt förordningen
ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror
och djurfett handhava undersökning och stämpling
av sådana varor samt därjämte enligt hälsovårds-
stadgan utöva kontroll över andra från utlandet
till eller över Stockholm importerade födoämnen.

För utövande av denna kontroll har nämnden
bl. a. inrättat ett mjölkhygieniskt laboratorium
samt kontrollbyråer för undersökning dels av
utav allmänheten inlämnade eller av hälsovårds-
inspektionen anhallna födoämnen, dels ock av im-
porterade födoämnen.

Författningar. Hälsovårdsstadgan 19 juni
1919, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 366). Gift-
stadgan 7 dec. 1906, med ändr. (se Skarstedts lag-
edition). Medicinalstyrelsens kung. 20 dec. 1930
ang. undersökning och bedömning av mjölk, ändr.
18 april 1934. Lag 11 maj 1934 ang. köttbe-

siktning och slakthus (se Kfh 1941: sid. 827).
K. förordn. 29 juni 1917 ang. förbud i vissa fall
mot användande av vilseledande varubeteckningar
vid handel med födoämnen, med ändr. (se Kfh
1941: sid. 406). K. kung. 14 juni 1928 ang. den
högst tillåtna vattenhalten i smör. K. förordn.
30 sept. 1921 ang. kontroll vid införsel till riket
av köttvaror och djurfett, med ändr. Medici-
nalstyrelsens kung. 6 mars 1922 med före-
skrifter ang. veterinärundersökning vid införsel
till riket av köttvaror och djurfett, med ändr.
Medicinalstyrelsens kung. 22 mars 1922 och se-
nare beträffande stämplat och märken, som
under vissa förhållanden berättiga till införsel
i riket utav köttvaror och djurfett. Taxa å av-
gifter för i Stockholm verkställd undersökning
och stämpling av till riket införda köttvaror
och djurfett, fastställd av medicinalstyrelsen
25 april 1940. Taxa å avgifter för undersök-
ning av importerade födoämnen (med undantag
av köttvaror och djurfett) samt för undersök-
ning av inlämnade mjölkprov, antagen av hälso-
vårdsnämnden 24 nov. 1920.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
229,960 kr.; inkomster: driftbudgeten 35,500 kr.

Kontrollbyråerna för importerade, an- hallna och inlämnade födoämnen samt mjölkhygieniska laboratoriet.

Östra Järnväggsgatan 8, C.; t. 23 05 65
(växel); expeditionstid: 9—16, lördagar
9—15 (kassan 10—14, lördagar 10—13).

Undersökningen av importerade födoämnen
verkställes under ordinarie tulltid, och skall an-
mälan därom göras mellan kl. 9 och 10.

Förste veterinär (22).

Kempe, E. H. (se ovan); t. 23 05 65 (växel),
efter kl. 17 11 06 00; mottagningstid: 13—14.

Veterinär (20).

Plazikowski, U. E. M.

En tillsyningsman (12), två e. o. tillsy-
ningsmän (XII), åtta mikroskopister (5; fem
av nuv. innehavarna avlönas enl. lönegrupp 6),
en e. o. mikroskopist (V), en kontorsskri-
vare (9), ett e. o. kontorsbiträde (V), tre
vaktmästare (1 kl.) (8), en expeditionsvakt
(6), tre e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII). —
Tre städerskor (1 a). Dessutom extra veteri-
närer, mikroskopister och stämplat i mån
av behov mot av hälsovårdsnämnden fastställd
eller i varje särskilt fall bestämd timavlön.

Kontroll av ladugårdar, från vilka försäljes »kontrollerad mjölk».

Utan hälsovårdsnämndens tillstånd får mjölk
icke säljas under benämning »barnmjölk», »kon-
trollmjölk» eller annan beteckning, som an-

giver antingen en särskilt sund beskaffenhet hos mjölken eller ock att den varit föremål för särskild kontroll. Sådant tillstånd meddelas endast under villkor, dels att läkare och veterinär, som av hälsövnärdsnämnden antagits för utövnande av tillsyn å produktionen av kontrollerad mjölk, efter verkställd besiktning av ladugården intygat, att de sanitära förhållandena inom och omkring ladugården med därtill hörande inrättningar samt hälsotillståndet hos den med mjölken sysselsatta personal och de hygieniska förhållandena, under vilka densamma lever, äro fullt tillfredsställande, ävensom att ladugården med avseende på såväl inredning som skötsel tillfredsställer hygienens fordringar och att samtliga de i ladugården upptädda djuren äro friska, och dels att anordningar, som av hälsövnärdsnämnden kunna godkännas, äro vidtagna för mjölkens behandling inom Stockholm.

Har dylikt tillstånd meddelats, skall ladugården stå under tillsyn av läkare och veterinär, som av hälsövnärdsnämnden för detta ändamål antagits.

Kostnaden för kontrollen skall av ladugårdens ägare eller innehavare gäldas enligt av hälsövnärdsnämnden fastställd taxa.

Instruktioner m. m. Instruktion för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, fastställd av hälsövnärdsnämnden 30 juni 1905. Program för ladugårdar, från vilka försäljes kontrollerad mjölk, av hälsövnärdsnämnden fastställd 30 juni 1905. Taxa för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, av hälsövnärdsnämnden fastställd 9 april 1920. Hälsövnärdsnämndens beslut 5 jan. 1932 ang. bemyndigande för förste stadsläkaren att i förekommande fall återkalla tillstånd till leverans av »kontrollerad mjölk».

Kontrollläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare; Ströman, R. A., sundhetsinspektör.

Kontrollveterinärer.

Kempe, E. H.; von Zweigbergk, K. G.

Hälsövnärdsnämndens laboratorium.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 121,930 kr.; inkomster: driftbudgeten 5,500 kr.

Hälsövnärdsnämndens bakteriologiska laboratorium och kliniska laboratorium öfverflyttades till sjukhusdirektionen fr. o. m. den 1 jan. 1940 (se sid. 140 och 141).

Kemiska avdelningen.

Vasagatan 13, gårdshuset, 2 tr., C.; t. 11 90 82; laboratoriet öppet: 9—16.

På avdelningen utföras kemiska undersökningar av vatten och angående till salu hållna födo-

ämnen, dryckesvaror och njutningsmedel samt i övrigt analyser och andra arbeten av hygienisk-kemisk art, som äro behöfliga för hälsövnärdsnämndens och de under nämnden lydande anstaltens verksamhet.

Instruktioner. Hälsövnärdsnämndens instruktioner för [föreståndaren] för nämndens kemiska laboratorium 5 nov. 1929 och för [assistent] vid nämndens kemiska laboratorium 7 juni 1922.

Laboratorieföreståndare (21).

Sundberg, T.; mottagningstid: 14—15.

Laboratorieassistent (18).

Vakant, tf. Ahlberg, E. G.

E. o. laboratorieassistent (XVIII).

Ljungholm, S. E.

E. o. analysbiträde (XII).

Tullström, f. Everitt, Berit J.

En laboratoriestüderska (2) samt tillfälliga biträden i mån av behov.

Biologiska avdelningen.

Vasagatan 13, gårdshuset, n. b., C.; t. 11 90 84; svampkontrollen t. 11 35 99; laboratoriet öppet: 9—16.

Avdelningen verkställer undersökningar av livsmedel, vatten m. m.

Laboratorieföreståndare (21).

Vakant, tf. Widell, S. H.; mottagningstid: 14—15.

E. o. laboratorieassistent (XVIII).

Widell, S. H., tjl. (se ovan).

En laboratoriestüderska (1 a).

Stockholms stads isoleringsanstalt.

Brännkyrkagatan 62, Sö.; t. 41 57 79; expeditionstid: hela dygnet.

Isoleringsanstalten är avsedd att användas för att härbärgera dels personer, som böra stå under observation för epidemisk sjukdom, dels personer, som måste beredas bostad i samband med åtgärder mot smitta eller ohälsa i deras hem. Dessutom mottagas personer vissa dagar i veckan inom badavdelningen för reningsåtgärder mot ohälsa. Anstalten rymmer, förutom köks- och förrädslokaler, bostads- och expeditjonsrum samt tvänne badavdelningar, fjorton rum med plats för fyrtio personer. Tillsynen öfver anstalten utövas av sundhetsinspektören.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 16,910 kr.

Redogörare.

Malmström, E. A. (se sid. 197).

Förestånderska (2,070 kr.).

Jönsson, Edit W.

Anstalter för cyanvätebehandling.

För norra stadsdelarna: anstalten vid Ropsten, Värtan; t. 6100 35.

För södra stadsdelarna: anstalten vid Lignagatan (väster om vårdhemmet Högalid), Sö.; t. 4105 80; anstalten vid Nürnbergsfastigheterna, Högbergsgatan 73, 1 tr., Sö.; t. 4002 12.

Anstalterna hållas öppna kl. 9—16.

Hälsovårdsnämndens anstalter för cyanvätebehandling mottaga möbler m. m. för gasbehandling mot ohyra. Vid anstalten vid Ropsten kan även verkställas viss behandling, som enligt gällande karantänskungörelse skall kunna verkställas vid karantänsstation i Stockholm.

På begäran av allmänheten verkställas av hälsovårdsnämnden undersökning av bostäder och bohag med avseende å förekomst av väggohyra, varvid intyg om undersökningens resultat utfärdas. Undersökning rekvideras hos cyanväteanstaltarnas föreståndare å hälsovårdsnämndens expedition vardagar (utom lördagar) 14—16, lördagar 12—14; t. »hälsovårdsnämnden».

Författningar. Taxa för cyanvätebehandling av möbler, kläder o. dyl., fastställd av hälsovårdsnämnden 11 juni 1935, med tillägg 9 febr. 1937 och 13 dec. 1938. Taxa för undersökning med avseende å förekomst av väggohyra, fastställd av hälsovårdsnämnden 9 febr. 1937.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 53,200 kr.; inkomster: driftbudgeten 9,000 kr.

Föreståndare.

Lindahl, C. J.; mottagning: Vasagatan 6, C., kl. 14—16 (lördagar kl. 13—14).

Stockholms stads karantänsstallar.

F. d. järnvägen å Djurgården, Ö.

Enligt k. kungörelserna den 1 maj 1885 och 18 maj 1894 får införsel sjöledes av nötboskap och andra kreatur icke ske annorstädes än i de städer, som ha för djuren inrättade karantänslokaler. Staden har i anledning härav inrättat ett karantänsstall å Djurgården (inom f. d. järnvägen) med plats för tolv större djur. Vidare har en särskild karantänsanstalt inrättats vid slakthuset, avsedd för från Finland och Estland importerade slaktdjur.

Huvudstadens karantänsanstalter för kreatur stå enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 sept. 1898 under hälsovårdsnämndens överinseende och förvaltning.

Reglemente. Hälsovårdsnämndens ordningsregler för karantänsanstalter för sjöledes från utrikes ort införda djur 14 sept. 1921, med ändr. 24 nov. 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 1,700 kr.; inkomster: driftbudgeten 200 kr.

Avlöningar m. m. Djurimportörerna betala efter av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Karantänsveterinär.

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Karantänsveterinärssuppleant.

von Zweigbergk, K. G., andre stadsveterinär.

En *karantänsvakt* samt tillfällig arbetskraft.

Stockholms stads bostadsinspektion.

Vasagatan 6, C; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).

Allmänna bestämmelser angående bostadsinspektion finnas numera i hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919, i vilken stadgas, att återkommande besiktning genom hälsovårdsnämndens försorg skall anordnas av byggnader, som inrymma boningsrum, ävensom boningsrum i allmänhet, därvid särskild hänsyn skall ägnas beskaffenheten och skötseln av sådana bostäder, där missförhållanden i sanitärt hänseende mest kunna befarias. Stadens bostadsinspektion har till uppgift att i enlighet med hälsovårdsnämndens närmare föreskrifter biträda nämnden vid denna tillsyn. Det åligger i sådant avseende bostadsinspektionens personal att övervaka, att uthyrda bostäder och till desamma hörande utrymmen, såsom kök, avträden, förstugor, trappor, källare, vindar samt andra i nära förbindelse med bostaden stående utrymmen, befinna sig i ett sunt och snyggt skick, ävensom att verka för att bostäderna av invånarna användas på ett sätt, som överensstämmer med sundhetens fordringar. Bostadsinspektionens personal har därvid särskilt att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i hälsovårdsstadgan och andra gällande författningar eller ordningsföreskrifter rörande bostädernas i huvudstaden sundhet och snygghet, såvida icke deras övervakande enligt lag tillkommer annan myndighet. Dock skall det även i sistnämnda fall vara bostadsinspektionens skyldighet att söka uppmärksamma förhandenvarande brister och därom meddela vederbörande myndighet underrättelse.

Bostadsinspektionen avsynar, ur sundhetssynpunkt, nyuppförda byggnader och större ombyggnader, upptager och företager utredning över klagomål i fråga om dåliga lägenheter samt undersöker såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar bostädernas sanitära förhållanden och tillser därvid, att bostäder icke till följd av olämpligt byggnadssätt, bristande underhåll, överbefolkning eller dålig skötsel äro hälsovådliga. Finnes något att i detta hänseende anmärka, söker bostadsinspektionen genom råd och anvisningar ernå nödig rättelse eller anmäler förhållandet genom förste stadsläkaren till hälsovårdsnämnden.

Bostadsinspektören, som skall vara legitimerad läkare, är förmän för personalen vid bostadsinspektionen. Det åligger honom, bland annat, att lämna assistenterna undervisning i allmän hälsovårdslära, särskilt beträffande bostädernas hygien. Han har även att verkställa de besiktningar, som kräva hans erfarenhet eller annars på grund av sin grannliga natur böra av honom utföras. Han skall varje söckendag å bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition samt vid förfall för förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören uppehålla den av dessa tjänster, vartill han förordnas.

Författningar. Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. 19 mars 1920, 26 sept. 1921, 30 maj 1930, 5 juni 1931, 30 dec. 1932, 28 juni 1935, 26 juni 1936, 13 maj 1937 och 16 dec. 1938 (se Kfh 1941: sid. 366). Instruktion för bostadsinspektionen 25 febr. 1910. Hälsovårdsnämndens instruktion för bostadsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1931.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 83,540 kr.

Bostadsinspektör (23).

Vakant.

Assistent (1 kl.) (12)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 13).
Flodin, E. J. O. (Elsa).

Assistenter (2 kl.) (10).

Österberg, A. K. (Karin); **Ahlzén, Ebba B.**; **Eriksson, C.** Dagmar K.; **Perman, Birgit**; **Hamrin, May I.**, tjl., *tf.* **Bjurner, f.** Nyman, Gunvor M.

Extra assistent (3,360 kr.).

Evers, f. Hedberg, Dagny I. K.

Utrotandet av råttor.

Hälsovårdsinspektionen, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 8—18 (lördagar 8—16).

Sedan långt tillbaka hava hälsovårdsmyndigheterna i huvudstaden vidtagit åtgärder av olika slag i syfte att motverka smittospridning och skadegörelse genom råttor. F. n. har ett årsanslag på 22,700 kr. ställts till hälsovårdsnämndens förfogande för åtgärder till utrotande av dessa djur. Anslaget användes till systematisk utläggning av råttgift. De fastighetsägare och övriga personer, vilka önska inköpa råttgift, kunna erhålla sådant hos hälsovårdsinspektionen till självkostnadspris.

Genom en ändring den 30 maj 1930 i hälsovårdsstadgan hava hälsovårdsnämnderna i riket dessutom bemyndigats att, i den mån så anses av behovet påkallat, meddela föreskrifter om vidtagande från fastighetsägarnas sida av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 22,700 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,000 kr.

Stockholms stads flyghamnsstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Flyghamnsstyrelsen.

Postadress: Stockholm 2.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 21 maj 1928 att uppdraga åt en särskild styrelse, benämnd *Stockholms stads flyghamnsstyrelse*, att handhåva förvaltningen av stadens flyghamn och andra flygplatser samt handlägga övriga frågor rörande trafikflygningen. Ärenden, som ankommo på styrelsen, handlades på gaturoteln, men erforderliga anslag uppfördes på hamnstyrelsens stat. Den 19 okt. 1936 beslöt stadsfullmäktige, att Stockholms stads flyghamnsstyrelse skulle ombildas till en självständig förvaltningsnämnd. Som sådan trädde den i verksamhet den 1 jan. 1937.

Flyghamnsstyrelsen handhar förvaltningen av stadens flygplatser, i den mån de icke tillhöra annan myndighets förvaltning, samt handlägger i övrigt lufttrafiken berörande frågor, vilkas vård av stadskollegiet överlämnas åt styrelsen.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, valda för två år, av vilka fem utses av stadsfullmäktige och en av Stockholms stads hamnstyrelse. För ledamöter, utsedda av stadsfullmäktige, välja fullmäktige fem suppleanter; för ledamot, vald av hamnstyrelsen, tillsättes i enahanda ordning suppleant. Styrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Vid den tekniska och ekonomiska förvaltningen av stadens flygplatser och med handläggningen av på styrelsens prövning ankommande ärenden biträdes styrelsen av flygplatsförvaltningen och av styrelsens ingenjör.

Angående flygplatserna se vidare nedan.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads flyghamnsstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 525,189 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 35,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 168,100 kr.

Flyghamnsstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Örne, A. E., generalpostdirektör (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Ahlén, Sven, ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

***Greitz, K. B.**, redaktionschef (utsedd av stadsfullm.).

***Ljung, A. J. H.**, metallarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Masreliez, G. V.**, häradshövding (utsedd av stadsfullm.).

Vinberg, S. W., hamndirektör (utsedd av hamnstyrelsen).

Suppleanter.¹⁾

Apelqvist, K. A. S., redaktör (utsedd av stadsfullm.).

***Johrén, C. J.**, kontrollör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Lindström, O. W., bankdirektör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Olsson, A. E.**, assistent, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*En vakant (utsedd av stadsfullm.).

Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av hamnstyrelsen).

¹⁾ Enligt flyghamnsstyrelsens beslut skola ledamöterna hrr Ahlén, Greitz, Ljung och Örne, vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Apelqvist, Olsson och Johrén i nu nämnd ordning samt ledamoten hr Masreliez av suppleanten hr Lindström.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatusekreterare (se sid. 183).

Flyghamnsstyrelsens delegerade.

Flyghamnsstyrelsen äger enligt sin instruktion att mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter att såsom delegerade handhåva särskilda förvaltningsärenden.

I enlighet härmed har flyghamnsstyrelsen uppdragit åt två delegerade att å styrelsens vägnar handlägga löpande förvaltningsärenden och frågor av brådskande natur, som icke tåla uppskov, med skyldighet för delegerade att för styrelsens anmäla med stöd av detta uppdrag fattade beslut.

Delegerade.

Larsson, Yngve G. R.; Vinberg, S. W.

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se sid. 183).

Flygplatsförvaltningen.

Landflygplatsen Bromma; postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Förvaltningen av de under flyghamnsstyrelsen lydande flygplatserna, sjöflygplatsen Linderängen och landflygplatsen Bromma har t. o. m. 1937 varit ordnad så, att sjöflygplatsen förvalts av styrelsen direkt, medan landflygplatsen Bromma förvaltats av ab. Aerotransport enligt ett mellan flyghamnsstyrelsen och bolaget härom träffat avtal. Fr. o. m. år 1938 ombesörjes emellertid även förvaltningen av landflygplatsen Bromma av flyghamnsstyrelsen.

Styrelsens chefstjänsteman är flygplatschefen, som under styrelsen handhar förvaltningen av stadens flygplatser. Till biträden vid denna förvaltning finnas vid landflygplatsen Bromma erforderlig kameral och kanslipersonal samt vid sjöflygplatsen en flyghamnsfogde.

Flygplatschefen är inför flyghamnsstyrelsen ansvarig för fullgörande av de uppgifter, som enligt gällande föreskrifter åligga den kommunala flygplatsförvaltningen i Stockholm. Flygplatschefen har sålunda att bereda och för flyghamnsstyrelsen föredraga ärenden rörande förvaltningen av stadens flygplatser samt med bistånd av övrig personal på flygplatserna övervaka, att den ekonomiska förvaltningen ombesörjes på ett tillfredsställande sätt.

Med hänsyn till flygsäkerheten skall flygplatschefen tillse, att flygplatserna med tillhörande utrustningar städes befinna sig i funktionsdugligt skick.

Beredningen av byggnadstekniska frågor rörande flygfälten ombesörjes av flyghamnsstyrelsens ingenjör.

Från och med den 1 juli 1939 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen övertagit all flygledning inom landet, varigenom de vid landflygplatsen Bromma anställda flygledarna övergått i statlig tjänst. För denna flygledning liksom för de statliga radio- och väderleksstationerna tillhandahåller staden lokaler jämte uppvärmning, städning och belysning.

Flygplatschef (XXI).

Florman, B., ingenjör; t. 28 25 60; mottagnings-tid: 10—11.

Dessutom kameral och kanslipersonal.

Flyghamnsstyrelsens ingenjör (1,980 kr.).

Berger, E. J., major; t. 52 04 60.

Flygplatser.

Sjöflygplatsen Linderängen.

Postadress: Stockholm Ö.; t. 62 40 94.

Sedan all reguljär flygtrafik numera överflyttats till landflygplatsen Bromma begagnas sjöflygplatsen Linderängen endast för ambulans-, skol- och privatflygning, huvudsakligen förlagd till sommarhalvåret.

Författningar. K. m:ts resolution 28 juni 1935 ang. medgivande att flyghamnen vid Linderängen må fortfarande begagnas såsom flygplats till allmänt bruk. Taxa å avgifter vid Stockholms stads landflygplats vid Bromma och sjöflygplats vid Linderängen (för åren 1940—1942), fastställd av k. m:ts 21 mars 1940.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 65,700 kr.; inkomster: driftbudgeten 19,800 kr.

Personal.

En flyghamnsfogde och tillfälliga biträden.

Landflygplatsen Bromma.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Landflygplatsen Bromma öppnades för allmän trafik den 23 maj 1936, och därmed vann Stockholm (via luftfartsleden Stockholm—Malmö) anknytning till det europeiska lufttrafiknätet.

På grund av det internationella läget har den reguljära flygtrafiken under år 1940 endast bedrivits i begränsad omfattning. Densamma har

FihS

Flihs

huvudsakligen representerats av flyglinjer till Finland, Ryssland och Tyskland.

Vid flygplatsen finnes en med bidrag av staten anordnad meteorologisk station, från vilken för luftfarten avsedda väderleksrapporter utsändas. Stationen förestås av en med statsmedel avlönad meteorolog.

Författningar. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens godkännande av flygplatsen 16 jan. 1937. Taxa å avgifter vid Stockholms stads landflygplats vid Bromma och sjöflygplats vid Lindarängen (för åren 1940—1942), fastställd av k. m:t 21 mars 1940.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 415,389 kr., kapitalbudgeten (att täckas med länemedel 35,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 147,200 kr.

Personal.

Se sid. 211. Dessutom finnas å flygplatsen anställda *elektriker, fältarbetare och flygplatsvakter.*

Landflygplatsen Skarpnäck.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Denna flygplats har byggts under år 1940 i arbetslöshetskommitténs regi under ledning av en särskild arbetsdelegation med representanter för flyghamnsstyrelsen och arbetslöshetskommittén. Flygplatsen har kostat i runt tal 1,200,000 kr. Av detta belopp har staten enligt k. m:ts beslut den 10 november 1939 bidragit med 60 procent eller 720,000 kr. Stadens kostnad har varit 480,000 kr., varjämte staden tillhandahållit all mark. Arbetena hava avslutats under oktober månad 1940. Flygfältet är försett med tre stycken 30 meter breda asfalterade startbanor med längder från 600 till 750 meter.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 44,100 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,100 kr.

Personal.

Ingen fast anställd personal.